პროლეტარეთო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

გაზეთი გამოდის 1920 წლის 3 ივნისიდან

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს ორგანო

КОМУНИСТИ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА ГРУЗИНСКОЙ ССР И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

1976 კვირა 18 ივლისი № 167 (16597) ფასი 2 კაპ. 1976

18 ივლისი მეტალურგის დღეა

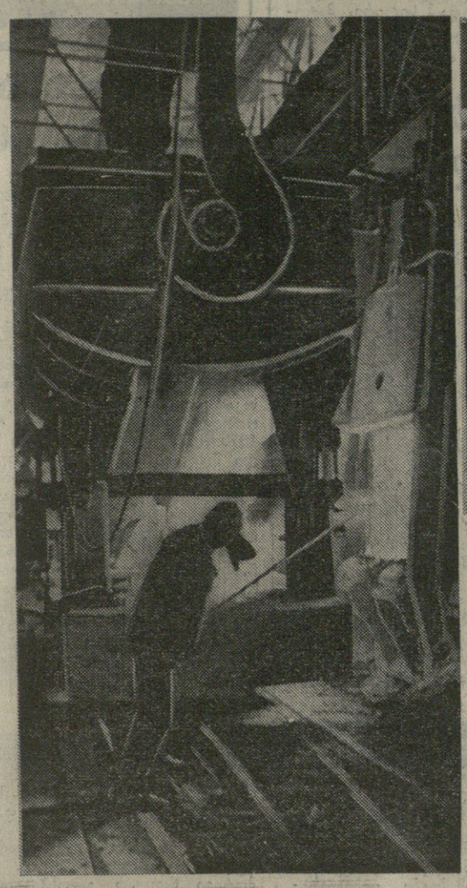

სოციალისტური შეჯიბრების ინიციატორებთან

ცეცხლოვანი პროფესიის ადამიანები

რუსთაველმა მეტალურგებმა ახალი, შესანიშნავი თაოსნობა გამოიჩინეს დევიზით: „ᲐᲠᲪ ᲔᲠᲗᲘ ᲩᲐᲛᲝᲠᲩᲔᲜᲘᲚᲘ, ᲣᲦᲘᲡᲪᲘᲞᲚᲘᲜᲝ — ᲩᲕᲔᲜ ᲒᲕᲔᲠᲓᲘᲗ!“ თაოსნები ამ დღეებში მეტ ფოლადს ადნობენ, უფრო განმტკიცდა დისციპლინა და ამის შედეგია ის, რომ წარმატებით შეასრულეს ნახევარი წლის გეგმები. რუსთაველთა თაოსნობას გამოეხმაურნენ და ფართოდ დაუჭირეს მხარი ჩვენი რესპუბლიკის საწარმოების, მშენებლობების და სხვა კოლექტივებმა.

■ ■ ■

ᲡᲣᲠᲐᲗᲔᲑᲖᲔ: მარცხნივ — აღბეჭდილია გეგმის ზევით საზეიმო ფოლადის გამოშვების მომენტი; მარჯვნივ — მეტალურგთა სახელოვანი ცვლა.

ᲕᲚ. ᲒᲘᲜᲖᲑᲣᲠᲒᲘᲡ ფოტო.

სკკპ ცენტრალური კომიტეტისა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოში

სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიურომ და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭომ განიხილეს ანგარიში საბჭოთა კავშირის დელეგაციისა, რომელსაც სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრი, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარე ა. ნ. კოსიგინი მეთაურობდა, ეკონომიური ურთიერთდახმარების საბჭოს სესიის 1976 წლის 7-9 ივლისს ბერლინში გამართული 30-ე სხდომის შედეგების შესახებ.

აღინიშნა, რომ იმ ღონისძიებათა შესრულებამ, რომლებიც გათვალისწინებული იყო ეკონომიური ურთიერთდახმარების საბჭოს წევრი ქვეყნების თანამშრომლობის შემდგომი გაღრმავებისა და სრულყოფის და სოციალისტური ეკონომიური ინტეგრაციის განვითარების 1971-1975 წლების კომპლექსური პროგრამით, ბევრად შეუწყო ხელი საბჭოთა კავშირისა და მოძმე სახელმწიფოების წარმატებულ სოციალურ-ეკონომიურ განვითარებას, ეკონომიკის დარგში მათს თანდათანობითს დაახლოებას, მათი საერთაშორისო პოზიციების განმტკიცებას. უზრუნველყოფილია მომდინარე ხუთწლედში ურთიერთხელსაყრელი თანამშრომლობის საიმედო წინაპირობები.

სოციალისტური ქვეყნების ყოველმხრივი კონსოლიდაციის გზაზე ახალი დიდი წინგადადგმული ნაბიჯია მატერიალური წარმოების განვითარების არჩეული საკვანძო მიმართულებებით თანამშრომლობის გრძელვადიანი მიზნობრივი პროგრამების შემუშავება. ეს პროგრამები ხელს შეუწყობს იმ მიზნებისა და ამოცანების წარმატებით განხორციელების უზრუნველყოფას, რომლებიც ფიქსირებულია სოციალისტური ეკონომიური ინტეგრაციის კომპლექსურ პროგრამაში.

ეკონომიური ურთიერთდახმარების საბჭოს სესიის 30-ე სხდომის გადაწყვეტილებებს ფართო საერთაშორისო მნიშვნელობა აქვს. ეს გადაწყვეტილებები უთუოდ შეუწყობს ხელს სოციალისტური ქვეყნების შეკავშირების განმტკიცებას, მათი ხალხების ინტერნაციონალიზმის სულისკვეთებით აღზრდას, ახალი საზოგადოების ძირეულ უპირატესობათა შემდგომ გამოვლინებას. ეკონომიური ურთიერთდახმარების საბჭოს წევრი ქვეყნების სოციალისტური ეკონომიური ინტეგრაციის გაღრმავების ინტერესებისათვის მსოფლიოს ყველა ქვეყნის თანასწორუფლებიანი ეკონომიური თანამშრომლობის განვითარების, იმპერიალიზმის მიერ თავსმოხვეული უთანასწორობისა და ექსპლოატაციის ურთიერთობათა დაძლევის ერთერთი დიდმნიშვნელოვანი ფაქტორია.

სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიურომ და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭომ მოიწონეს ეკონომიური ურთიერთდახმარების საბჭოს სესიის 30-ე სხდომაზე სსრ კავშირის დელეგაციის საქმიანობა და სსრ კავშირის სახელმწიფო საგეგმო კომიტეტს, სხვა კომპეტენტურ ორგანოებს დაავალეს შეიმუშაონ და განახორციელონ საბჭოთა მხარის საინტეგრაციო ვალდებულებათა შესრულების საჭირო ღონისძიებები, აქტიური მონაწილეობა მიიღონ ეკონომიური ურთიერთდახმარების საბჭოს წევრი ქვეყნების თანამშრომლობის გრძელვადიანი მიზნობრივი პროგრამების მომზადებაში, ამასთან ყოველი ღონისძიებით შეუწყონ ხელი სოციალისტური ეკონომიური ინტეგრაციის გაღრმავებას.

„სალუტ-5“: დასვენების დღე

ᲤᲠᲔᲜᲘᲡ ᲛᲐᲠᲗᲕᲘᲡ ᲪᲔᲜᲢᲠᲘ, 17 ივლისი. (საკადესი). მიმდინარეობს ბორის ვოლინოვისა და ვიტალი ᲧᲝᲚᲝᲑᲝᲕᲘᲡ კოსმოსური ფრენის მეორე კვირა. დასახული პროგრამის შესაბამისად დღეს „სალუტ-5“ ორბიტული სადგურის ეკიპაჟს დასვენების დღე აქვს.

მეთაური და ბორტინჟინერი ხან ისვენებენ, ხან კი ვარჯიშობენ კომპლექსურ ტრენაჟებზე, რომელშიც შედის მოძრავი ბილიკი, ძალური ვარჯიშების ესპანდერები და ამორტიზატორები, რომლებიც სხეულის წონის იმიტაციას ახდენენ და ქმნიან დატვირთვას ძვალ-კუნთების აპარატზე. ფიზიკური ვარჯიშის შესრულების დროს კონტროლს უწევენ გულის და სისხლძარღვების, სუნთქვის სისტემების მდგომარეობას.

როგორც ეკიპაჟი იტყობინებს, გუშინ ჩატარებული ტექნოლოგიური ექსპერიმენტის — „ნაკადის“ შედეგად მიღებულია საინტერესო ცნობები სითხეებში გაზის ჩანართების ქცევის თავისებურებებისა და უწონობის პირობებში მისი მოძრაობის დინამიკის შესახებ.

ორბიტული სადგურის საბორტო სისტემები ნორმალურად მუშაობს, ფრენა გრძელდება.

17 ივლისი

„პრავდის“ ფურცლებზე

ᲒᲣᲨᲘᲜᲓᲔᲚᲘ ნომრის მოწინავეში — **„ერთიანი ვიეტნამი სოციალიზმს აშენებს“** — ნათქვამია, რომ ვიეტნამის სახელმწიფოებრივი გაერთიანების დამთავრებამ და ვიეტნამის სოციალისტურ რესპუბლიკად მისმა გამოცხადებამ დაადგერგვინა მთელი ქვეყნის ერთიანობის, დამოუკიდებლობისა და ტერიტორიული მთლიანობის ძირეული ეროვნული უფლებების დამკვიდრებისათვის. ვიეტნამელი ხალხის მრავალი წლის გმირული ბრძოლა. ერთიანი ვიეტნამის ხალხმა გამოიჭედა თავისი მტკიცე ნება აშენოს თავისუფალი ცხოვრება სოციალიზმის პირობებში.

ჩვენი ხალხი, მთელი პროგრესული კაცობრიობა მხურვალედ მიესალმებიან ახალი სოციალისტური სახელმწიფოს შექმნას.

საბჭოთა ადამიანები დარწმუნებული არიან, რომ ვიეტნამელი მშრომელები, რომლებსაც ღირსეული ადგილი უჭირავთ მოძმე სოციალისტური ქვეყნების ხალხთა ერთიან მწყობრში, თავიანთ სამშობლოს დიდად განვითარებულ სოციალისტურ სახელმწიფოდ გადააქცევენ. მათ სურთ, რომ მტკიცედებოდეს და აყვავდეს ვიეტნამის სოციალისტური რესპუბლიკა — მშვიდობისა და სოციალიზმის დიდმნიშვნელოვანი ავანპოსტი სამხრეთ-აღმოსავლეთ აზიაში.

გაზეთი მასალებს აქვეყნებს მკითხველისათვის ცნობილი რუბრიკებით — **„მოსავლის ესტაფეტა: გამოცდილებაᲗ და პრობლემები“, „პარტიული ცხოვრება: იდეოლოგიური მუშაობის პრაქტიკიდან“, „კურსი — ეფექტიანობა“, „ფაქტი და კომენტარი“, „აღზრდის თემაზე“, „ფიქრები წერილების გამო“, „ჯანმრთელობის სამსახური“, „კრიტიკის შემდეგ“, „შრომის ადამიანთა კავშირი“, „საერთაშორისო ინფორმაცია“, „სიახლენი“.**

სასკოლო კლასები დაცარიელდა, წერს ნალჩიკელი პედაგოგი **პ. სიდორენკო („სკოლას არდადეგები არა აქვს“)**, კორიდორებში ჩამიჩუმი არ ისმის. ჩვენს აღსაზრდელებს დასვენების ჟამი დაუდგათ. მაგრამ სკოლისათვის დასვენება არ არსებობს. მასწავლებელთა კოლექტივის ერთ-ერთი მთავარი საზრუნავი ის არის, რომ განაგრძოს აღმზრდელობითი მუშაობა საზაფხულო პირობებში, დაეხმაროს მოსწავლეებს დასვენების გონივრულად და სასარგებლოდ მოწყობაში.

მეტად საჭირბოროტო საკითხებს ეხება გაზეთის ერევნელი კორესპონდენტის **ი. არაქელიანის** წერილი **„ადმინისტრაციული უკიდურესობები“**, რომელსაც მესამე გვერდზე წაიკითხავთ.

გამომცემლობა **„მისლმა“** გამოუშვა **კ. ზაროდოვის** წიგნი **„რუსეთის სამი რევოლუციადა ჩვენი დრო“**. ამის გამო გაზეთი ამავე გვერდზე აქვეყნებს აკადემიკოს **ე. უუკოვის** რეცენზიას — **„ფასდაუდებელი გამოცდილება“.**

„მშვიდობა უნდა ყველას!“ ასე ჰქვია მშვიდობის დაცვის საბჭოთა კომიტეტის თავმჯდომარის **მ. ალიევის** წერილს (მეოთხე გვერდი).

მეექვსე გვერდზე გამოქვეყნებულია გაზეთის სპეციალური კორესპონდენტების მიერ მონრეალიდან გადმოცემული რეპორტაჟი — **„ოლიმპიადა სტარტს იღებს“.**

ПРАВДА

ᲩᲕᲐᲚ ᲣᲙᲔᲗ, ᲕᲘᲓᲠᲔ ᲓᲦᲔᲡ

ᲗᲕᲘᲗᲔᲣᲚᲘ ჩვენგანის დღეგანდელი საქმიანობა იმ დიდი ამოცანებით არის გაშუქებული, რომლებიც სკკპ ცენტრალური კომიტეტის ივნისის დადგენილებამ დაგვისახა.

მეტალურგებს დიდი პატივი ხვდათ წილად, ისინი ამ დიდი ამოცანების განხორციელებისათვის გაშლილი შეჯიბრების ინიციატორები გახდნენ და სხვებს ენთუზიაზმის, მინდობილი საქმისათვის მაღალი პასუხისმგებლობის, მტკიცე დისციპლინის ᲛᲐᲒᲐᲚᲘᲗᲘ ᲛᲘᲒᲕᲔᲜᲔᲑᲓᲐ.

დღეს, როცა ფართოდ გაიშალა შეჯიბრება წარმოების ყველა რგოლში დისციპლინის განმტკიცებისათვის, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის დადგენილებაში მოყვანილ დებულებებსა და დასკვნებს ჩვენთვის განსაკუთრებით პრინციპული მნიშვნელობა აქვს. ჩვენ, მეტალურგებს კარგად გვესმის, რომ ჯერ-ჯერობით სანიმუშო მუშაობისათვის არ მიგვიღწევია, თუ შეიძლება ასე ითქვას, ჩვენ პარტიისა და მთავრობის დიდ მოთხოვნებს მხოლოდ ამკამად ვუახლოვდებით და ვცდილობთ რაც შეიძლება დავაჩქაროთ მისი შესრულება.

ჩვენ ყველას კარგად გვახსოვს, თუ რა სიძნელეები გადალახა მეტალურგთა კოლექტივმა, რომელიც ჯერ კიდევ ახლახანს ძალიან ჩამორჩენილი იყო. ამ წინსვლას რომ ვფასებთ, დეტალურად ვსწავლობთ კოლექტივის შემართების ყველა დეტალს, თვითეული უბნის მუშაობის გამოცდილებას, საერთო ენთუზიაზმის წყაროს, რომ კოლექტივის ეს კეთილი საწყისები გავაღრმავოთ და გავაფართოვოთ.

წარსულის გაკვეთილის დავიწყება არ შეიძლება. იგი ბევრ რამეს გვასწავლის, რადგან ვალდებულს გვხდის ღრმად ჩავწვდეთ გადაუჭრელ პრობლემებს. უკეთ შევიგრძნოთ დროის მოთხოვნა, გავაკეთოთ სათანადო საჯარო დასკვნები.

უდავოა, რომ ადრე ქარხანაში შექმნილ მდგომარეობაზე დიდი გავლენა მოახდინა რესპუბლიკაში შექმნილმა მოშვებულობის ატმოსფერომ, რომლის ღრმა ანალიზი და შეფასება მოგვცა სკკპ ცენტრალურმა კომიტეტმა პარტიის თბილისის კომიტეტის მუშაობის შესახებ მიღებულ დადგენილებაში.

ადრე მთელი ჩვენი მუშაობის ნაკლოვანებები „ობიექტურ მიზეზებს“ ბრალდებოდა, რაც ძალიან მცდარი მიმართულება იყო, რადგან ბევრ რამეში ჩვენ თვითონ ვიყავით დამნაშავე, პირველ რიგში ქარხნის ხელმძღვანელობა, პარტიული ორგანიზაცია, რომლებმაც ვერ შესძლეს შეეკავშირებინათ კოლექტივი, ზრუნვა არ დაეკლოთ ადამიანისათვის, გადაეჭრათ მთელი რიგი მომწიფებული ტექნიკური საკითხები.

1972 წელს ჩვენი კოლექტივი ენთუზიაზმით გამოეხმაურა რესპუბლიკის მოწინავე საწარმოთა კოლექტივების ინიციატივას სახელმწიფო და შრომითი დისციპლინის განმტკიცებისათვის და გაბოლომდე მიგვეყვანა. და ეს საკვლევით სწორი გადაწყვეტილება იყო. თვითონ განსაჯეთ: 1975 წელს 1972 წელთან შედარებით გამცდენთა რიცხვი ქარხანაში თითქმის ოთხჯერ შემცირდა, ხოლო წლეულს 6 თვეში შარშანდელ შესაბამის პერიოდთან შედარებით — ორჯერ. მაგრამ ამასთან შარშან 187 კაცმა მაინც გააცდინა სამუშაო და 299 თვითნებურად დატოვა საწარმო. ასეთი ფაქტები წლეულსაც არ აღმოფხვრილა. როგორც ჩანს, შრომითი დისციპლინის განმტკიცება კვლავაც პირველი რიგის ამოცანად რჩება. მართალია, ტექნოლოგიური დისციპლინის განმტკიცება მაჩვენებელიც მაღლდება, მაგრამ არც ისე სწრაფად და ყოველმხრივ როგორც ეს ჩვენ გვსურს. ასე რომ, თვითდამშვიდების უფლება ჩვენ კოლექტივს არა აქვს.

ჩვენ მოგვაჩნია, რომ დისციპლინა ყველასათვის ერთია. მაგრამ ხელმძღვანელს დისციპლინა განსაკუთრებული უნდა იყოს. იგი ყველა საერთო მხარესთან ერთად მოიცავს ადამიანზე ზრუნვას, მათს მოთხოვნებზე, საჭიროებებზე ფიქრს როგორც წარმოებაში, ისე ყოფაცხოვრებაში. სამწუხაროდ, ამ მხრივ ჯერ ყველაფერი რიგზე როდი გვაქვს. ბევრი რამ ვერ გავითვალისწინეთ სოციალურ ასპექტში. ამიტომ მეცხრე ხუთწლედის კოლექტივის სოციალური განვითარების გეგმა შეუსრულებელი დარჩა.

მეათე ხუთწლედში დიდი ამოცანების გადაწყვეტა მოგვიწევს. ამ ამოცანათა მასშტაბებზე შეიძლება ვიმსჯელოთ ასეთი ციფრებით: საწარმოო სიმძლავრეთა ზრდამ თუჯის წარმოებაში 420 ათას ტონას უნდა მიაღწიოს, ფოლადის წარმოებაში — 300 ათას ტონას, ფოლადის ფურცლების წარმოებაში — 130 ათას ტონას, მილების წარმოებაში — 70 ათას ტონას, პროდუქციის 35 პროცენტი ხარისხის სახელმწიფო ნიშნით უნდა გამოვიდეს.

ეს მაღალ მიჯნებს ძირითადად შრომის ნაყოფიერების გადიდების გზით, რეკონსტრუქციისა და ტექნიკური გადაიარაღების მეთოდებით უნდა მივაღწიოთ, რადგან აგლოფაბრიკის გარდა სხვა სიმძლავრეთა აგება გათვალისწინებული არ არის.

თუმცა ამოცანები რთულია. მაგრამ ჩვენს კოლექტივს ისინი რეალურად მიაჩნია, რადგან უზრუნველყოფილია ტექნიკურ-ეკონომიური გაანგარიშებით, გამაგრებულია საჭირო აუცილებელი რესურსებით და ფინანსებით.

ქარხნის კოლექტივი კიდევ უფრო დიდი ენთუზიაზმით უპასუხებს იმ დიდ ზრუნვას და დახმარებას, რასაც ჩვენი პარტია და მთავრობა იჩენენ მეტალურგთა საქმიანობისადმი, და პირობას დებს, რომ ბოლომდე მიიყვანს დაწყებულ საქმეს, კოლექტივში შექმნის სანიმუშო შრომითს ატმოსფეროს და გაამართლებს ინიციატორის საპატიო წოდებას.

Ო. სულაძე,
რუსთავის მეტალურგიული ქარხნის დირექტორი

□

ᲩᲐᲝ ᲑᲠᲫᲝᲚᲐ ᲡᲐᲜᲘᲛᲣᲨᲝ ᲡᲐᲖᲝᲒᲐᲓᲝᲔᲑᲘᲡᲐ ᲓᲐᲡᲐᲛᲐᲧᲐᲠᲔᲑᲚᲐᲓ.

სამი წელი გავიდა მას შემდეგ და მთლიანად შეიცვალა მდგომარეობა კოლექტივის ცხოვრების ყველა სფეროში. შეჯიბრების ქმედითობის განმტკიცებამ, აგლოფაბრიკის რეკონსტრუქციამ, პრაქტიკაში მართვის მეცნიერული პრინციპების დანერგვამ საშუალება მოგვცა ჩამორჩენა დაგვეძლია და ხუთწლედი შეგვესრულებინა. განმტკიცდა დისციპლინა, გაიზარდა მშრომელთა შრომითი და პოლიტიკური აქტივობა, გადადდა მატერიალური კეთილდღეობის დონე.

რუსთაველი მეტალურგები პირობას იძლევიან, რომ სიტყვას საქმედ აქცევენ.

მაგრამ ჩვენს კოლექტივს მიაჩნია, რომ გასაკეთებელი ჯერ კიდევ ბევრია. ახალი ხუთწლედის ამოცანების გადაწყვეტა წარმოუდგენელია თუ არ ამაღლდა ქარხნის ყოველი სამსახურის მუშაობის დონე, თუ შემდგომ კიდევ უფრო არ განმტკიცდა სოციალისტური შეჯიბრება. მართალია, შრომითი და სახელმწიფო დისციპლინის განმტკიცებამ ერთგვარი წარმატება მოგვიტანა, მაგრამ ეს საქმე ჯერ ბოლომდე არ არის მისული. ამ პატრიოტული ინიციატივის განხორციელებისათვის ბრძოლამ ჩვენთან თანდათან დაკარგა სიმწვავე, იყო შემთხვევები, როცა ჩვენ ბევრს ვლაპარაკობდით და ცოტას ვაკეთებდით, სწორი აზრები და ლამაზი ლოზუნგები პრაქტიკულად ხორცს ვეღარ ისხამდა.

ამას ჰქონდა თავის მიზეზები. როგორც ჩანს, ჩვენ ბევრი რამ გამოგვრჩა, ბევრი რამ ვერ გავითვალისწინეთ, ვერ გამოვიჩინეთ სათანადო პრინციპულობა და საბოლოოდ მთლიანად ვერ მოვერიეთ ამ პრობლემას.

ბრძოლის ეს ერთგვარი შენელების მომენტი ძალიან მალე ავრძნეს თვით ჩვენმა მუშებმა და, როგორც კარგ მეურნეს სჩვევია, პრინციპულად, პარტიულად მიუდგნენ საქმეს — ახალი ინიციატივა მოიფიქრეს, რომ დაწყებული დიდი საზოგადოებრივი საქმე ბოლამდე მიეყვანა. ეს საკვლევით ᲐᲠᲪᲘᲤᲘᲠᲘᲐ. ᲗᲕᲘᲗᲝᲜᲔᲚᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲒᲐᲜᲡᲐᲯᲔᲗᲔᲗ: 1975 ᲬᲚᲘᲡ 1972 ᲬᲚᲔᲗᲐᲜ ᲨᲔᲓᲐᲠᲔᲑᲘᲗ ᲒᲐᲛᲪᲓᲔᲜᲗᲐ ᲠᲘᲪᲮᲕᲘ ᲥᲐᲠᲮᲐᲜᲐᲨᲘ ᲗᲘᲗᲘᲜᲓᲚᲘᲗ ᲨᲔᲛᲪᲘᲠᲓᲐ, ᲮᲝᲚᲝ ᲬᲚᲔᲣᲚᲘ 6 ᲗᲕᲔᲨᲘ ᲨᲐᲠᲨᲐᲜᲓᲔᲚᲘ ᲨᲔᲡᲐᲑᲐᲛᲘᲡ ᲞᲘᲠᲘᲝᲓᲝᲗᲐᲜ ᲨᲔᲓᲐᲠᲔᲑᲘᲗ — ᲝᲠᲯᲔᲠ. ᲛᲐᲒᲠᲐᲛ ᲐᲛᲐᲡᲗᲐᲜ ᲨᲐᲠᲨᲐᲜ 187 ᲙᲐᲪᲛᲐ ᲛᲐᲘᲜᲪ ᲒᲐᲐᲪᲓᲔᲜᲐ ᲡᲐᲛᲣᲨᲝᲗᲐ ᲓᲐ 299 ᲗᲕᲘᲗᲜᲔᲑᲣᲠᲐᲓ ᲓᲐᲢᲝᲕᲐ ᲡᲐ�წᲐᲠᲛᲝ. ᲐᲡᲔᲗᲘ ᲤᲐᲥᲢᲔᲑᲘ ᲬᲚᲔᲣᲚᲡᲐᲪ ᲐᲠ ᲐᲛᲝᲛᲤᲮᲕᲠᲔᲚᲐ. ᲠᲝ�გᲝᲠᲪ ᲩᲐᲜᲡ, ᲨᲠᲝᲛᲘᲗᲘᲡ ᲓᲘᲡᲪᲘᲞᲚᲘᲜᲘᲡ ᲒᲐᲜᲛᲢᲙᲘᲪᲔᲑᲐᲛ ᲔᲠᲗᲒᲕᲐᲠᲘ ᲬᲐᲠᲛᲐᲢᲔᲑᲐ ᲛᲝᲰᲒᲕᲘᲓᲐ. ᲛᲐᲠᲗᲐᲚᲘᲐ, ᲨᲠᲝᲛᲘᲗᲘ ᲓᲐ ᲡᲐᲮᲔᲚᲛᲬᲘᲤᲝ ᲓᲘᲡᲪᲘᲞᲚᲘᲜᲘᲡ ᲒᲐᲜᲛᲢᲙᲘᲪᲔᲑᲐᲛ ᲙᲚᲐᲕᲘᲗᲐᲪ ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘ ᲠᲘ�გᲘᲡ ᲐᲛᲝᲪᲐᲜᲐᲓ ᲠᲩᲔᲑᲐ. ᲛᲐᲠᲗᲐᲚᲘᲐ, ᲢᲔᲥᲜᲝᲚᲝ�გᲘᲣᲠᲘ ᲓᲘᲡᲪᲘᲞᲚᲘᲜᲘᲡ ᲒᲐᲜᲛᲢᲙᲘᲪᲔᲑᲐ ᲙᲚᲐᲕᲘᲗᲐᲪ ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘ ᲠᲘ�გᲘᲡ ᲐᲛᲝᲪᲐᲜᲐᲓ ᲠᲩᲔᲑᲐ. ᲛᲐᲒᲠᲐᲛ ᲔᲡ ᲡᲐᲥᲛᲔ ᲯᲔᲠ ᲐᲠ ᲐᲠᲘᲡ ᲛᲘᲡᲣᲚᲘ. ᲐᲛ ᲞᲐᲢᲠᲘᲝᲢᲣᲚᲘ ᲘᲜᲘᲪᲘᲐᲢᲘᲕᲘᲡ ᲒᲐᲜᲮᲝᲠᲪᲘᲔᲚᲔᲑᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲑᲠᲫᲝᲚᲐᲛ ᲩᲕᲔᲜᲗᲐᲜ ᲓᲐᲙᲐᲠ�გᲐ ᲡᲘᲛᲬᲕᲐᲕᲔ, ᲘᲧᲝ ᲨᲔᲛᲗᲮᲕᲔᲕᲔᲑᲘ, ᲠᲝᲪᲐ ᲩᲕᲔᲜ ᲑᲔᲕᲠᲘ ᲒᲚᲐᲞᲐᲠᲐᲙᲝᲑᲓᲘᲗ ᲓᲐ ᲪᲝᲢᲐᲡ ᲕᲐᲙᲔᲗᲔᲑᲓᲘᲗ, ᲡᲬᲝᲠᲘ ᲐᲖᲠᲔᲑᲘ ᲓᲐ ᲚᲐᲛᲐᲖᲘ ᲚᲝᲖᲣᲜ�გᲔᲑᲘ ᲞᲠᲐᲥᲢᲘᲙᲣᲚᲐᲓ ᲮᲝᲠᲪᲡ ᲕᲔᲦᲐᲠ ᲘᲡᲮᲛᲐᲓᲐ.

ᲐᲛᲐᲡ ᲰᲥᲝᲜᲓᲐ ᲗᲐᲕᲘᲡ ᲛᲘᲖᲔᲖᲔᲑᲘ. ᲠᲝ�გᲝᲠᲪ ᲩᲐᲜᲡ, ᲩᲕᲔᲜ ᲑᲔᲕᲠᲘ ᲠᲐᲛ ᲒᲐᲛᲒᲒᲠᲩᲐ, ᲑᲔᲕᲠᲘ ᲠᲐᲛ ᲕᲔᲠ ᲒᲐᲕᲘᲗᲕᲐᲚᲘᲡᲬᲘᲜᲔᲗ ᲗᲕᲘᲗᲝᲜᲡ ᲕᲘᲧᲐᲕᲘᲗ ᲓᲐᲜᲨᲐᲕᲘ, ᲒᲐᲠᲓᲐᲛᲝᲕᲘᲜᲘᲗ ᲡᲐᲗᲐᲜᲐᲓᲝ ᲞᲠᲘᲜᲪᲘ�პᲣᲚᲝᲑᲐ ᲓᲐ ᲡᲐᲑᲝᲚᲝᲝᲓ ᲛᲗᲚᲘᲐᲜᲐᲓ ᲕᲔᲠ ᲛᲝᲕᲔᲠᲘᲔᲗ ᲐᲛ ᲞᲠᲝᲑᲚᲔᲛᲘᲡ.

ᲩᲕᲔᲜ ᲧᲕᲔᲚᲐᲡ ᲙᲐᲠᲒᲐᲓ ᲒᲕᲐᲮᲡᲝᲕᲡ, ᲗᲣ ᲠᲐ ᲡᲘᲫᲜᲔᲚᲔᲑᲘᲗ ᲒᲐᲓᲐᲚᲐᲮᲐ ᲛᲔᲢᲐᲚᲣᲠᲒᲗᲐ ᲙᲝᲚᲔᲥᲢᲘᲕᲘᲡ ᲧᲕᲔᲚᲐ ᲓᲔᲢᲐᲚᲘ, ᲗᲕᲘᲗᲝᲔᲣᲚᲘ ᲣᲑᲜᲘᲡ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝᲪᲓᲘᲚᲔᲑᲐᲡ, ᲠᲝᲛᲚᲔᲑᲘᲪ ᲙᲚᲙᲐ ᲪᲔᲜᲢᲠᲐᲚᲣᲠᲘ ᲙᲝᲛᲘᲢᲔᲢᲘᲡ ᲘᲕᲜᲘᲡᲘᲡ ᲓᲐᲓᲒᲔᲜᲘᲚᲔᲑᲐᲛ ᲓᲐᲒᲕᲐᲚᲘᲡᲬᲘᲜᲐ.

ᲛᲔᲢᲐᲚᲣᲠᲒᲗᲐ ᲙᲝᲚᲔᲥᲢᲘᲕᲘ ᲛᲘᲐᲩᲜᲘᲐ, ᲠᲝᲛ ᲒᲐᲡᲐᲙᲔᲗᲔᲑᲔᲚᲘ ᲯᲔᲠ ᲙᲘᲓᲔᲕ ᲑᲔᲕᲠᲘᲐ. ᲐᲮᲐᲚᲘ ᲮᲣᲗᲬᲚᲔᲓᲘᲡ ᲐᲛᲝᲪᲐᲜᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲓᲐ�წᲧᲕᲔᲢᲐ ᲬᲐᲠᲛᲝᲣᲓᲒᲔᲚᲘᲐ ᲗᲣ ᲐᲠ ᲐᲛᲝᲦᲚᲓᲐ ᲥᲐᲠᲮᲜᲘᲡ ᲛᲘᲡᲘ ᲛᲘᲖᲜᲘᲡ ᲛᲘᲮᲔᲓᲕᲘᲗ ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲙᲝᲚᲔᲥᲢᲘᲕᲘ ᲐᲠ ᲐᲠᲘᲡ ᲙᲛᲐᲧᲝᲤᲘᲚᲘ ᲐᲛ ᲞᲐᲢᲠᲘᲝᲢᲣᲚᲘ ᲘᲜᲘᲪᲘᲐᲢᲘᲕᲘᲡ ᲒᲐᲜᲮᲝᲠᲪᲘᲔᲚᲔᲑᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲓᲐ ᲓᲦᲔᲡ ᲛᲘᲡᲘ ᲬᲘᲜᲐᲨᲔᲠᲘᲡ ᲓᲐᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲐᲚᲐᲓ.

ᲐᲓᲠᲔ ᲛᲗᲔᲚᲘ ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲘᲡ ᲜᲐᲙᲚᲝᲕᲐᲜᲔᲑᲘ „ᲝᲑᲘᲔᲥᲢᲣᲠ ᲛᲘᲖᲔᲖᲔᲑᲘᲡ“ ᲑᲠᲐᲚᲓᲔᲑᲝᲓᲐ, ᲠᲐᲪ ᲫᲐᲚᲘᲐᲜ ᲛᲪᲓᲐᲠᲘ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲣᲚᲔᲑᲐ ᲘᲧᲝ, ᲠᲐᲓᲒᲐᲜ ᲑᲔᲕᲠᲘ ᲠᲐᲛᲔᲨᲘ ᲩᲕᲔᲜ ᲗᲕᲘᲗᲝᲜᲡ ᲕᲘᲧᲐᲕᲘᲗ ᲓᲐᲜᲨᲐᲕᲘ, ᲒᲐᲠᲓᲐᲛᲝᲕᲘᲜᲘᲗ ᲡᲐᲗᲐᲜᲐᲓᲝ ᲞᲠᲘᲜᲪᲘ�პᲣᲚᲝᲑᲐ ᲓᲐ ᲡᲐᲑᲝᲚᲝᲝᲓ ᲛᲗᲚᲘᲐᲜᲐᲓ ᲕᲔᲠ ᲛᲝᲕᲔᲠᲘᲔᲗ ᲐᲛ ᲞᲠᲝᲑᲚᲔᲛᲘᲡ.

1972 ᲬᲚᲘᲡ ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲙᲝᲚᲔᲥᲢᲘᲕᲘ ᲔᲜᲗᲣᲖᲘᲐᲖᲛᲘᲗ ᲒᲐᲛᲝᲮᲛᲐᲣᲠᲐ ᲠᲔᲡ�პᲣᲑᲚᲘᲙᲘᲡ ᲛᲝ�წᲘᲜᲐᲕᲔ ᲡᲐ�წᲐᲠᲛᲝᲗᲐ ᲙᲝᲚᲔᲥᲢᲘᲕᲔᲑᲘᲡ ᲘᲜᲘᲪᲘᲐᲢᲘᲕᲘᲡ ᲡᲐᲮᲔᲚᲛ�წᲘᲤᲝ ᲓᲐ ᲨᲠᲝᲛᲘᲗᲘ ᲓᲘᲡᲪᲘᲞᲚᲘᲜᲘᲡ ᲒᲐᲜᲛᲢᲙᲘᲪᲔᲑᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲓᲐ ᲒᲐᲐᲛᲐᲠᲗᲚᲔᲑᲓᲐ ᲘᲜᲘᲪᲘᲐᲢᲘᲕᲘᲡ ᲡᲐᲞᲐᲢᲘᲝ ᲬᲝᲓᲔᲑᲐᲡ.

კომბაინერთა შეჯიბრება

მარნეული

ᲘᲕᲐᲜᲔ ᲓᲔᲓᲘᲐᲜᲝᲡᲘᲫᲔᲛ მარნეულს სახელმწიფო სანერგე მეურნეობაში ერთ დღეს კომბაინი ღამის 12 საათამდე ამუშავა და 15 ჰექტარი ხორბლის მოსავალი მომკა. რაიონში სრეკორდო მოსავალი — ჰექტარზე საშუალოდ 50 ცენტნერი მარცვლეული მიიღო.

კასპი

ᲕᲘᲥᲢᲝᲠ ᲙᲣᲡᲠᲐᲨᲕᲘᲚᲘᲡᲫᲔ კასპის კოლმეურნეობაში ერთ დღეს 7 ჰექტარი პურეული აიღო, ჰექტარზე საშუალოდ 29,5 ცენტნერი მარცვალი გალეწა.

გორი

ᲔᲚᲓᲐ ᲙᲔᲩᲮᲣᲐᲨᲕᲘᲚᲘᲡᲫᲔ ქიწნისის სახელმწიფო სანერგე მეურნეობაში 5 ჰექტარი პურეული მომკა და ჰექტარზე საშუალოდ 48 ცენტნერი ქერი გალეწა.

ლაგოდეხი

ᲖᲣᲠᲐᲑ ᲨᲣᲑᲘᲗᲘᲫᲔ შრომის კოლმეურნეობა „ლენინის ანდერძში“ 10 ჰექტარი პურეული მომკა, ნაცვლად 8 ჰექტარისა და ჰექტარზე საშუალოდ 18,5 ცენტნერი მარცვალი გალეწა.

□

ᲡᲔᲜᲐᲮᲘ ᲕᲐᲚᲓᲔᲑᲣᲚᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲓᲐᲛᲔᲢᲔᲑᲘᲗ

ᲥᲐᲠᲔᲚᲘᲡ რაიონის საზოგადოებრივმა

მსოფლიოს სამგზავნი

სოციალისტურ ქვეყნებში

ვ. ი. ლენინის შრომები რუმინეთში

ბუქარესტი. (საკდესი). რუმინეთის სოციალისტური რესპუბლიკის პოლიტიკური ლიტერატურის გამომცემლობაში რუმინულ ენაზე გამოვიდა ვ. ი. ლენინის თხზულებათა სრული კრებულის ორტომიანი საძიებელი.

რუმინეთის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ორგანო გაზეთი „სკანტეია“ აღნიშნავს, რომ ვ. ი. ლენინის თხზულებათა 55 ტომიანი სრული კრებულის გამოცემამ რუმინელ მკითხველებს შესაძლებლობა მისცა მშობლიურ ენაზე იკითხონ კომუნისტის დიდი თეორეტიკოსისა და პროლეტარული რევოლუციის ხელმძღვანელის ყველა ნაშრომი. ამ დღეებში გამოცემული თხზულებათა სრული კრებულის ორტომიანი საძიებელი მეტად სასარგებლო ინსტრუმენტია ლენინის თეორიული მემკვიდრეობის დასაუფლებლად. ვ. ი. ლენინის ნაწარმოებთა სრული 55-ტომიანი გამოცემის დამატება-საძიებელი განსაკუთრებით სასარგებლოა იმათთვის, ვინც საფუძვლიანად სწავლობს ლენინიზმს, წერს გაზეთი.

საძიებელი შესაბამისი ტუსტელ გამოცემის საფუძველზე შეადგინა რუმინეთის სოციალისტური რესპუბლიკის პოლიტიკური ლიტერატურის გამომცემლობის კოლექტივმა.

უნგრეთი

ნაყოფიერი კონტაქტები

მიმდინარე ხუთწლედში საბჭოთა კავშირის ტექნიკური ხელშეწყობით ტატაბანიის რაიონში იწყება ახალი ენერგეტიკული კომპლექსის შენებლობა. ჩვენთვის დიდი მნიშვნელობა აქვს ამ დღეებში ბუდაპეშტში ხელმოწერილ სამთავრობათაშორისო შეთანხმებებს უნგრეთის თბოელექტროსადგურისა და ოთხი ქვანახშირის შახტის შენებლობაში საბჭოთა კავშირის ტექნიკური ხელშეწყობის შესახებ, თქვა საკდესის კორესპონდენტთან საუბარში უნგრეთის სახალხო რესპუბლიკის მძიმე მრეწველობის სამინისტროს სახელმწიფო მდივანმა ა. იუხასმა. ახალი თბოელექტროსადგური უნგრეთში წარმოებული მთელი ელექტროენერგიის 30 პროცენტს გამოიმუშავებს.

კუბა

ახალი კანონი

კუბის რევოლუციურმა მთავრობამ მიიღო ახალი პოლიტიკურ-ადმინისტრაციული დაყოფის კანონი, რომლის შესაბამისად მთელი ეროვნული ტერიტორია იყოფა 14 პროვინციად და 169 მუნიციპალიად. ცალკე მუნიციპალიად გამოიყო ახალისის კუნძული.

ახალი კანონი აუქმებს 1878 წლის დეკრეტს, რომელიც კუბას 6 პროვინციად ყოფდა, აგრეთვე მთელ რიგ დეკრეტებსა და კანონებს, რომლებიც ქვეყნის ძველ პოლიტიკურ - ადმინისტრაციულ დაყოფას ეხება.

ვიეტნამი

ომის შემდეგ მთლიანად აღდგა და კიდევ უფრო განვითარდა კუსტარული წარმოება. ამჟამად ვიეტნამელ ოსტატთა ნახელავი მსოფლიოს ბევრ ქვეყანაში იგზავნება.

სურათზე: თხაბინის პროვინციაში დამზადებული გრეხილი ნაწარმი.

საკდესის ფოტო.

ლიბანი მემარჯვენეები განაგრძობენ პროვოკაციებს

ბეირუთი. საკდესის კორესპონდენტები ვ. კოპტეხი და ა. ურაზოვი იტყობინებიან: ლიბანში რამდენადმე შენელდა სომარი მოქმედება, გარდა ორი „ცხელი“ რაიონისა: ეს არის ბალესტინის ტელ-ზაათარის ბანაკი ბეირუთში და ქალაქი ტრიპოლი ჩრდილოეთ ლიბანში.

მემარჯვენე ქრისტიანთა სამხედრო შენაერთები კვლავინდებურად უტევენ ტელ-ზაათარის ბანაკს, უშენენ მას არტილერიის, ნაღმსატყორცნისა და რაკეტების ცეცხლს. საქმელ-სასმელს მოკლებული პალესტინელი მებრძოლები, რომლებსაც მცირეოდენი ტყვია-წამალი შემორჩათ, ვეკაცურად იცავენ თავს.

როგორც პალესტინის საინფორმაციო სააგენტო იუწყება, მემარჯვენე ქრისტიანულმა ძალებმა გუშინ კვლავ სცადეს სამხრეთიდან წაწეულიყვნენ ტრიპოლისაკენ. სააგენტო აღნიშნავს, რომ ტრიპოლის ჩრდილოეთით მყოფმა სირიის ჯარებმა გუშინ მძიმე ქვეშეგების ცეცხლი დაუშინეს ქალაქსა და მის გგერდით მდებარე პალესტინის ნაწილ-ბარიდის და ბადაუის ბანაკებს. დანარჩენ ფრონტებზე ბეირუთში, მთლიან ლიბანსა და ქვეყნის სამხრეთ ნაწილში შედარებით სიმშვიდეა. სირიის ჯარებმა დამთავრეს უკან დახვევა ქალაქ საიდიდან.

გუშინ აქ გაიმართა ლიბანის ეროვნულ-პატრიოტული ძალების ხელმძღვანელობისა და პალესტინის წინაამდეგობის მოძრაობის თათბირი, რომელზეც იმსჯელეს დამასკოში სირიის ხელმძღვანელებთან შესახვედრად პალესტინის განთავისუფლების ორგანიზაციის აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარის ი. არაფატის ხვალინდელი ვიზიტის შესახებ.

ადგილობრივი მიმომხილველნი აღნიშნავენ, რომ დამასკოს მოლაპარაკების მიზანი უნდა ყოფილიყო სირია-პალესტინის ურთიერთობის ნორმალიზაცია. თათბირმა მიიღო გადაწყვეტილება, რომ მიზანშეწონილი არ არის ი. არაფატის ჩასვლა დამასკოში, სანამ სირიის ჯარებს არ გაიყვანენ მთის სოფელ სოფარიდან, რაც დათქმული იყო ლიბანის არაბთა რესპუბლიკის პრემიერ-მინისტრის ა. ჯელუდის შუამავლობით მიღწეული შეთანხმებით.

ბეირუთში ისევ არ არის ელექტროენერგია, წყალი, ბენზინი და იგრძნობა ძირითადი სურსათის მწვავე ნაკლებობა.

ბრიუსელი. (საკდესი). ლიბიის რევოლუციური სარდლობის საბჭოს თავმჯდომარემ მ. კადაფიმ პრესასთან გაკეთებულ განცხადებაში აღნიშნა, რომ სირიის ჯარებმა ლიბანში დაიწყეს „თუმცა ნელი ტემპით“, უკანდახევა დაკავებული პოზიციებიდან. ეს, თქვა მან, ლიბიის არაბთა რესპუბლიკის პრემიერ-მინისტრის ა. ჯელუდის ღონისძიებათა შედეგია, რომელიც ამჟამად ბეირუთში მოლაპარაკების აწარმოებს ქრისტიანებთან, სირიელებთან, პალესტინელებთან და ეროვნულ-პატრიოტული ძალების წარმომადგენლებთან.

კვიპროსელი ხალხისადმი სოლიდაროგა

პრაღა. 16 ივლისი. (საკდესი). პროფკავშირთა მსოფლიო ფედერაციამ მოუწოდა მთელი მსოფლიოს პროფკავშირებს გააფართოონ კვიპროსის მშრომელებისა და ხალხისადმი სოლიდარობის კამპანია კვიპროსის საკითხის სამართლიანად გადაჭრისათვის ბრძოლაში.

ამ მოწოდებას შეიცავს დღეს აქ გამოქვეყნებული პროფკავშირთა მსოფლიო ფედერაციის განცხადება 1974 წლის ივლისის ამბების ორი წლისთავთან დაკავშირებთან.

დღემდე, ნათქვამია დოკუმენტში, წარმატება არ მოპყოლია ღონისძიებებს, რომლებსაც ეროვნთაანებული ერების ორგანიზაცია აბორციელებს კვიპროსის პრობლემის გადაჭრისათვის. პროფკავშირთა მსოფლიო ფედერაცია დიდ შეშფოთებას გამოთქვამს კვიპროსში ახლანდელი მდგომარეობის გამო და მოითხოვს დაუყოვნებლივ და მთლიანად განახორციელონ გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის რეზოლუციები.

ესპანეთი: მთავრობის შედგენის შემდეგ

მადრიდი. (საკდესი). **მას შემდეგ, რაც ესპანეთში სუარეს გონსალესის მეთაურობით ახალი მთავრობა შეიქმნა, კვლავ გაურკვეველი პოლიტიკური ვითარებაა. ბევრი პოლიტიკური ორგანიზაცია კვლავ ლოდინის პოზიციას ადგას. ეს იმით აიხსნება, რომ დღემდე არ გამოქვეყნებულა მთავრობის პროგრამა, ახალი კაბინეტის კონკრეტული საქმიანობა კი ჯერ არ იძლევა მისი პოლიტიკური მიმართულების გარკვევის საშუალებას.**

რამდენიმე ოპოზიციური პარტია, კერძოდ კომუნისტური და სოციალისტური მუშათა პარტიები აღნიშნავენ, რომ ბევრ მინისტრს ზურგს უმაგრებს მსხვილი საბანკო კაპიტალი და კათოლიკური ეკლესია, აგრეთვე ჯარი, და საეჭვოდ მიაჩნიათ, რომ თავრობამ თავი გაართვას მასზე დაკისრებულ მოვალეობას.

სუარეს გონსალესის დანიშვნამ მთავრობის მეთაურის პოსტზე, ნათქვამია კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის აღმასკომის განცხადებაში, ირსებითად არ შეცვალა პოლიტიკური ძალების განლაგება მინისტრთა კაბინეტში. იგი კვლავინდებურად წარმოადგენს ულტრამემარჯვენე, წარეგანს ყავშირს რეფორმისტებთან, რომლებიც მხოლოდ სიტყვით ეთანხმებიან სოციალურ-პოლიტიკურ რეფორმებს.

ოპოზიცია აღნიშნავს, რომ თუ მთავრობას მართლა სურს დემოკრატიული გარდაქმნების გატარება, მან პირველ რიგში, უნდა განახორციელოს შემდეგი ღონისძიებანი, — ამნისტია გამოუცხადოს უკლებლივ ყველა პოლიტიკურ პატიმარს, ქვეყანაში დაბრუნების ნება დართოს იმ ესპანელებს, რომლებიც პოლიტიკური მოტივებით არიან განდევნილნი, გამოაცხადოს ყველა პოლიტიკური ორგანიზაციის, მათ შორის კომუნისტური პარტიის ლეგალიზაცია.

ადგილობრივი პრესა აღნიშნავს, რომ პოლიტიკური პრობლემების გარდა, ახალი მთავრობის წინაშე ეკონომიური ხასიათის სერიოზული პრობლემებიც დგას. სწრაფი ტემპით იზრდება ინფლაცია და სიძვირე. მატულობს უმუშევართა რიცხვი, რომელმაც 850 ათასს მიაღწია.

ფაქტები მოვლენები პროგლემები

საკდესი და უცხოეთის პრესის საგენტოები იტყობინებიან

სხვადასხვა პოზიციიდან

ბრიუსელი. (საკდესის კორ.). აქ მუშაობა დაამთავრა საერთო ბაზრის ქვეყნებისა და მათთან ასოცირებული აფრიკის, კარიბის ზღვის აუზისა და წყნარი ოკეანის სახელმწიფოების მინისტრთა საბჭოს სესიამ.

უთანხმოების ვითარებაში მიმდინარე სესიის დღის წესრიგში იყო ევროპის ეკონომიური გაერთიანებისა და მისი ასოცირებული წევრების ეკონომიური, სამრეწველო, ფინანსური და ტექნიკური თანამშრომლობის საკითხები. ეს იყო პირველი სესია, რომელიც გაიმართა მას შემდეგ, რაც 1975 წლის თებერვალში ლომაში ხელი მოაწერეს ევროპის ეკონომიური გაერთიანებისა და აფრიკის, კარიბის ზღვის აუზისა და წყნარი ოკეანის 46 ქვეყნის კონვენციას ეკონომიური და სავაჭრო ურთიერთობის შესახებ.

განვითარებადი ქვეყნების წარმომადგენლებმა სესიაზე გამოსვლისას სინანული გამოთქვეს იმის გამო, რომ „საერთო ბაზარმა“ მიიღო რამდენიმე პროტექციული ღონისძიება, რამაც გამოიწვია განვითარებული ქვეყნებიდან საქონლის ექსპორტის შეკვეცა და ამის გამო მათი შემოსავლის შემცირება.

ეროვნული ფინანსები

ეროვნული ეკონომიკა

ITALIA: კონსულტაციები მთავრობის შესადგენად

რომი, (საკდესი). ქრისტიანი დემოკრატი ჯ. ანდრეოტი, რომელსაც დავალებული აქვს იტალიის ახალი მთავრობის შექმნა, კონსულტაციებს ატარებს პოლიტიკურ პარტიებთან.

ფორმალურად ჯ. ანდრეოტიმ ქრისტიანულ-დემოკრატიული პარტიის ხელმძღვანელობისაგან „ფართო მანდატი“ მიიღო მთავრობის ფორმულის ასარჩევად. მაგრამ ეს მანდატი იტალიის კომპარტიას წინასწარ ანიჭებს ოპოზიციის როლს. ამრიგად, მომავალი კაბინეტის მეთაურის პოსტის კანდიდატს საშუალება ექნება მთავრობის კოალიციაში მონაწილეობა მიიღებინოს მხოლოდ სოციალისტებს, სოციალ-დემოკრატებს, რესპუბლიკელებს და ლიბერალებს.

როგორც ადგილობრივი პოლიტიკური მიმომხილველები აღნიშნავენ, საქმის ამგვარად დაყენება ჯ. ანდრეოტის ართმევს ისეთი კაბინეტის შექმნის შესაძლებლობას, რომელსაც მხარს დაუჭერს იტალიის პარლამენტის უმრავლესობა, და ეს უაღრესად აძნელებს და აჭიანურებს ახალი მთავრობის შექმნის პროცესს.

სოციალისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის პლენუმმა წუხელ კვლავ დაადასტურა, რომ სოციალისტები არ შევლენ მთავრობის არც ერთ კოალიციაში, რომელთა მიმართ კომუნისტები ოპოზიციაში იქნებიან. პლენუმზე აირჩიეს სოციალისტური პარტიის ხელმძღვანელობის ახალი შემადგენლობა. მისი პოლიტიკური მდივანი გახდა ბეტინო კრაქსი.

იტალიის კომუნისტური პარტია დაბეჯითებით მოითხოვს, რომ ყველა ანტიფაშისტურმა დემოკრატიულმა პარტიამ ერთად შეიმუშაოს კონკრეტული პროგრამა იტალიის წინაშე მდგომი მწვავე პრობლემების გადასაჭრელად და მის ბაზაზე ისეთი მთავრობის შესაქმნელად, რომელსაც პარლამენტში ფართოდ დაუჭერენ მხარს.

ITALIA: კონსულტაციები მთავრობის შესადგენად

ახლახან კანადის ქალაქ ვანკუვერში გამართულმა დასახლებული პუნქტების პრობლემებისადმი მიძღვნილმა გაერთიანებულ ერების ორგანიზაციის კონფერენციამ დიდი გამოხმაურება პოვა ატლანტის ოკეანის ორივე მხარეზე. მას „ყველაზე წარმომადგენლობითი“ უწოდეს, და მართლაც, კონფერენციას ოთხი ათასამდე კაცი — 134 ქვეყნის, აგრეთვე ზოგიერთი ეროვნული— განმათავისუფლებელი მორაობის დელეგატები დაესწრნენ. მას „უმნიშვნელოვანესიც“ უწოდეს. ასეთი „მაქსიმალისტური“ განსაზღვრის გამო კაცმა შეიძლება იდავოს, თუმცა განსახილველად წამოყენებული პრობლემების სერიოზულობას არავინ არ უარყოფს.

ეს პრობლემები მჭიდროდ უკავშირდება დედამიწის მოსახლეობის რიცხვის მკვეთრ ზრდას, იმას, რასაც დასავლეთში „დემოგრაფიულ ფეთქებას“ უწოდებენ, აგრეთვე საერთაშორისო ურთიერთობის, განსაკუთრებით განვითარებადი და ინდუსტრიული თვალსაზრისით განვითარებული კაპიტალისტური ქვეყნების ურთიერთობის ეკონომიურ და პოლიტიკურ ასპექტებს.

მსოფლიოში ქალაქის დასახლებების ზრდის შეუნელებელი პროცესი მიმდინარეობს, რომლის ტემპი, საერთოდ, მეტ წილ ლობით ძლევს აიკილეს თავიდან, სრულიადაც არ არის ერთადერთი შემთხვევა), სოციალური შრეებად მკვეთრი დაშლის, ადამიანთა საშინელი განმარტოების ცენტრი ხდება. „სანამ ჩვენი ცივილიზებული საზოგადოებით გვყოფილებდეთ, — თქვა ინგლისის დელეგაციის წევრმა გორდონ ოუქსმა, — ხომ არ აჯობებდა ჩაფიქრებულიყავით იმაზე, რომ შეიძლება უპატრონოდ მოკვდე და თვეების მანძილზე ვერავინ ვერ აღმოგაჩინოს რომელიმე ახალთახალ მრავალსართულიან სახლში და რომ ასეთი რამ არასოდეს არ მოხდებოდა რიო-დე-ჟანეიროს, რომელიღაც ფაველის უსამინლეს ჯურღმულებში“.

მაგრამ ფაველებს სხვა უბედურება სჭირთ. ეს არის მოსახ-

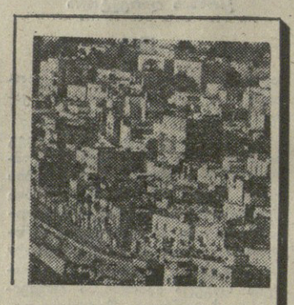

ქალაქები და ადამიანები

- **ქალაქების ზრდის შეუნელებელი პროცესი**
- **უბანი ზაციით გამოწვეული სიძნელენი**
- **ფაველების მძიმე ხვედრი.**

ქვეყნებში მატულობს, რაც ხშირად საზოგადოებრივი აზრის შეშფოთებას იწვევს. მაგალითად, ეარაუდობენ, რომ 2000 წლისათვის ქალაქების — ნომბეის, კალკუტის, ჯაკარტის, მანილის, ლაგოსის მოსახლეობამ 10 მილიონს, მეხიკოში კი, შესაძლოა 30 მილიონსაც გადააჭარბოს. დიდი შობადობა და აგრარული ჭარბმოსახლება —სოფლად მუშახელის სიჭარბე „მეოცე სამყაროს“ ურბანიზაციას აჩქარებს. გლეხთა წვრილი მეურნეობების განადგურება, რომლებიც დიდ კაპიტალისტურ ფერმებთან კონკურენციას ვერ უძლებენ, და გადამყიდველების მოძალეობა, ახალი სამრეწველო მშენებლობა განპირობებს დასავლეთში სულ უფრო დიდი საქალაქო აგლომერაციების — მეგალო-პოლისების შექმნას. ქალაქები იზრდება სოციალისტურ ქვეყნებშიც, მაგრამ აქ ამ კანონზომიერ მოვლენას აკონტროლებენ და სახელმწიფო გეგმებში ითვალისწინებენ. საგვამო შემოსავალი, აგრეთვე საბინაო მშენებლობის ფართო გაქანება საშუალას იძლევა თავიდან აიცილონ ის უარყოფითი შედეგები, რომლებიც კაპიტალიზმის პირობებში ურბანიზაციას მოჰყვება ხოლმე.

ამავე დროს ეს შედეგები მართლაც შეშფოთებას იწვევს. მრეწველობის მხრივ განვითარებულ დასავლეთის ქვეყნებში ქალაქი მზარდი დამნაშავეობის, უმწეოებისა სატრანსპორტო და საფინანსო პრობლემების (ნიუ-იორკის გაკოტრება, რომელიც საგანგებო ღონისძიებების წყალობის წარმოუდგენელი თავმოყრა, საშინელი სანიტარიული და საყოფაცხოვრებო პირობები. საკმარისია ითქვას, რომ „მესამე სამყაროს“ მოსახლეობის ორმა მესამედმა არ იცის, რა არის სუფთა წყალი და საერთოდ საკმარისად არა აქვს იგი. „ბიდონვილების“ სულ უფრო მჭიდრო რკალი, რომელიც უღარიბესი ქვეყნების დიდ ქალაქებს მოიცავს, — ეს არის ეპიდემიის ბუდე, შიმშილისა და სიღატაკის აკვანი, რომელიც ჩინეთიკურ და საქმიან უბნებს ახრჩობს.

ახალგაზრდა ეროვნულ სახელმწიფოებს, და ეს დამაჯერებლად ცხადყო ვანკუვერის კონფერენციამ, ნათლად აქვთ წარმოდგენილი, თუ სად არის მათი სიძნელეების, კერძოდ ურბანიზაციასთან დაკავშირებული სიძნელეების პირველწყარო. კონფერენციის დასაწყისშივე მექსიკის პრეზიდენტმა ლ. ეჩევერიამ დასავლეთის სახელმწიფოები მკაცრად გააკრიტიკა „მესამე სამყაროს“ ქვეყნების სასტიკი ექსპლოატაციისათვის. ის, რაც ამ ქვეყნებში ხდება, — თქვა პრეზიდენტმა, — კოლონიური სახელმწიფოების ინტერესებით თავს მოხვეული, სიმდიდრისა და ძალაუფლების მოხვეჭაზე დამყარებული ეკონომიკის ნაყოფია. ეს მოტივი ნათლად გამოსჭვივოდა სხვა განვითარებადი ქვეყნების წარმომადგენელთა გამოსვლებიც. ამრიგად, დადასტურდა ზოგიერთი დასავლელი მეთვალყურის შიში, რომლებიც წინასწარმეტყველებდნენ, რომ ვანკუვერში თავს იჩენს იგივე განწყობილებები, რაც ნაირობში — გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის ვაკრობისა და განვითარების საკითხებისადმი მიძღვნილი კონფერენციის ამასწინანდელ IV სესიაზე.

ვანკუვერის კონფერენციაზე იმსჯელეს საკვანძო პოლიტიკურ პრობლემებზეც. განსაკუთრებით თვალნათლივ გამოვლინდა ეს, როცა ინიციადენენ შემოჯამებელ დეკლარაციას პრინციპების შესახებ, რომელიც არაორაზროვნად იხსენიებდა სიონიზმს — რასიზმის ერთ-ერთ ფორმას. „მაშინ, როცა მთელი მსოფლიოს ქვეყნები ადამიანთა დასახლების პრობლემებს იხილავენ, — თქვა დისკუსიის დაწყების წინ პალესტინის განთავისუფლების ორგანიზაციის წარმომადგენელმა, — პალესტინელ ხალხს სიონისტური აგრესიის გამო კვლავინდებურად თავის სამშობლოშიც კი არა აქვს ცხოვრების ღირსეული ადგილი. ეს საუკუნის დანაშაულია“. დასავლეთის სახელმწიფოები ყოველნაირად ეწინააღმდეგებოდნენ კონფერენციას ისეთ „პოლიტიზაციას“, მაგრამ, ისევე, როგორც ნაირობში, ისინი უმცირესობა აღმოჩნდნენ. საბოლოო დეკლარაცია მიიღეს 89 ხმით 15 ხმის წინააღმდეგ. მეთვალყურეებმა ეს იმპერიალიზმისადმი შეთავაზებულ ახალ გაკვეთილად, იმის დადასტურებად მიიჩნიეს, რომ სოციალისტურ და განვითარებად ქვეყნებს მტკიცედ აქვთ გადაწყვეტილი გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის ყველა ფორუმზე შეკავშირებულად იბრძოლონ რასიზმის, ნეოკოლონიალიზმის, განთავისუფლებული ხალხების დისკრიმინაციის წინააღმდეგ.

კონფერენციამ გაიღაშქრა აგრეთვე მრავალეროვანი მონოპოლიების მოძალეობის წინააღმდეგ, დადასტურა სახელმწიფოთა სუვერენული უფლება განახორციელონ ეფექტიანი კონტროლი უცხოური კაპიტალდაბანდებებისადმი, რომლებიც პირდაპირ თუ არაპირდაპირ გავლენას ახდენს ადამიანთა დასახლებების პროგრამებზე. გულისწყრომა გამოიხატა დამეს კერძო მიწათმფლობელობის სისტემა — ფაქტორი, რომელიც სიმდიდრის კონცენტრაციის გამო ხელს უწყობს „სოციალურ უსამართლობის“. სოციალისტურმა ქვეყნებმა, კერძოდ სსრ კავშირმა, განაცხადეს, რომ საჭიროა საბინაო მშენებლობის ორგანიზაციის ნაციონალიზება, გამოთქვეს აზრი, რომ შეიარაღებისა და ომისათვის გაწეულ ნაღდი ნახსრები საცხოვრებლად გამოსადეგი, ადამიანის ღირსეული დასახლებული პუნქტების შექმნას ხმარდებოდეს. ამ პოზიციას მრავალმა განვითარებადმა ქვეყანამ დაუჭირა მხარი.

ამრიგად, ვანკუვერის კონფერენციის ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი შედეგი ერთიანი ანტიიმპერიალისტური ფრონტის შემდგომი განმტკიცება გახდა.

ვ. ბეგიშევი.

ახალი ამბების სააგენტოს კომენტატორი.

ოპოზიციის ამოცანები

ეროვნული ეკონომიკა

ეროვნული ეკონომიკა

ეროვნული ეკონომიკა

ზრუნვა მშრომელი ადამიანისათვის

საქართველოს მშრომელები, ისევე როგორც მთელი საბჭოთა ხალხი, თავდადებით იბრძოდნენ ჩვენი ქვეყნის კომუნისტთა ისტორიული XXV ყრილობის წინასწარდასახულობათა განხორციელებისათვის.

საბჭოთა საქართველოსათვის ჩვენი დრო აღსავსეა განსაკუთრებული შინაარსით. რესპუბლიკის კომუნისტები, ყველა მშრომელი უდიდესი პოლიტიკური და შრომითი აღმავლობით შეხვდნენ სკკპ ცენტრალური კომიტეტის მეს წინათ მიღებულ დადგენილებას „პარტიის თბილისის საქალაქო კომიტეტის ორგანიზატორული და პოლიტიკური მუშაობის თაობაზე სკკპ ცენტრალური კომიტეტის დადგენილების შესასრულებლად საქართველოს პარტიული ორგანიზაციის საქმიანობის შესახებ“. ამ, ჩვენთვის მარტოლაც რომ ისტორიულ საერთო პარტიულ დოკუმენტში დადებითად არის შეფასებული საქართველოს კომპარტიის ბოლო წლების საქმიანობა იმ სერიოზული ნაკლოვანებებისა და ხარვეზების აღმოფხვრისათვის, რომლებიც მბილეულია თბილისის საქალაქო კომიტეტის შესახებ ჩვენი პარტიის ცენტრალური კომიტეტის ცნობილ გადაწყვეტილებაში, განსახილველია ახალი, უფრო პასუხსაგები ამოცანები.

საქართველოს მშრომელებმა ღირსეულ მთელი თავანადები ძალები და დაძლიეს ჩამორჩენა სკკპ XXIV ყრილობის დირექტივების შესრულებაში, ანაზღაურეს დანაკლისი და ვადამდე შეასრულეს მეცხრე ხუთწლედი. ნრულიად საკავშირო სოციალისტურ შეჯიბრებაში გამარჯვებისათვის რესპუბლიკას ზედიზედ სამჯერ — 1973, 1974 და 1975 წლებში მიენიჭა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს, საკავშირო პროფსაბჭოსა და სრულიად საკავშირო ალკკ ცენტრალური კომიტეტის გარდამავალი წითელი დროშა.

ბევრი რამ გაკეთდა, მაგრამ საქართველოს კომუნისტებს, ყველა მშრომელს მტკიცედ აქვთ გადაწყვეტილი გაცილებით უფრო მეტს მიაღწიონ მეათე ხუთწლედში. მუშაობის ეფექტიანობის ამაღლებისა და ხარისხის გაუმჯობესების, ახალი ხუთწლიანი პროგრამის განხორციელებაში წარმატებათა მიღწევის უმნიშვნელოვანეს წანამძღვრად პარტიის სამართლიანად მიჩნია დიდმწარმოებლური შრომის ყველაზე ხელშეწყობი პირობების შექმნა. ეს აღნიშნა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალურმა მდივანმა ამხანაგმა ლ. ი. ბრეჟნევმა ამასწინანდელ შეხვედრაზე მოსკოველ ი. ა. ლიხაჩოვის სახელობის საავტომობილო ქარხნის მშრომელებთან: „სოციალური განვითარების მრავალფეროვანი ამოცანები ჩვენში სულ უფრო კომპლექსურად — თვითეული საწარმოში, თვითეული შრომითის კოლექტივში წყდება. და ეს დღევანდელი დღის ძალზე დამახასიათებელი ნიშანია ჩვენს განვითარებულ სოციალისტურ საზოგადოებაში“.

ცხადია, შრომის პირობებისა და მისი ეფექტიანობის, ეკონომიური ზრდის ამ უაღრესად დიდმნიშვნელოვანი ფაქტორების ურთიერთკავშირი პირდაპირი და უშუალოა. რაც უფრო სრულყოფილია საწარმოს მიკროკლიმატი, მით უფრო ნაყოფიერია შრომა, მით უფრო დიდია მისი შედეგი. სწორედ ამიტომ მოვითხოვთ, რომ რესპუბლიკის თვითეული ხელმძღვანელი, რა პოსტიც უნდა ეკავოს მას, თვითეული პარტიული, საბჭოთა, პროფკავშირული, კომკავშირული თუ სამეურნეო ორგანიზაცია ქალაქისა და სოფლის მშრომელთა ცხოვრებისა და შუამბინის პირობების გაუმჯობესების პრობლემებს პასუხისმგებლობის მაღალი გრძნობით უნდა ეკიდებოდეს.

ამ ბოლო დროს საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ბიუროს სხდომებსა და პლენუმებზე, პარტიულ-საეურნეო აქტივის კრებებზე სწორედ ამ თვალსაზრისით გახდა მძაფრი, პრინციპული მსჯელობის ხაზინა საქმეთა ვითარება ბორის ბამბულის კომბინატში, ზესტაფონის ფეროშენადნობთა ქარხანაში, წულუკიძისა და თელავის აბრეშუმსახვევ-საგრეხ ფაბრიკებში, თელავის სარემონტო-მექანიკურ ქარხანასა და სხვა საწარმოებსა და მეურნეობებში. ცენტრალურმა კომიტეტმა აღნიშნა სერიოზული ნაკლოვანებები და ხარვეზები ბომბინატის, პარტიული და პროფკავშირული ორგანიზაციების მუშაობაში, რომლებმაც ამ საწარმოებში ვერ შექმნეს ხელშეწყობი ვითარება, და განსაზღვრა მდგომარეობის გამოსწორების კონკრეტული ღონისძიებანი.

სახალხო მეურნეობის სხვადასხვა დარგის მშრომელთა ცხოვრებისა და მუშაობის პირობების გაუმჯობესების ამოცანებისადმი ისეთი მიდგომა მნიშვნელოვან ნაყოფს იღებს. მაგალითისათვის შეგვიძია დავიმოწმოთ თუნდაც ოგვეი ზესტაფონის ქარხანა. ეს საწარმო იმით რიცხვს ეკუთვნის, სადაც იოლი როდია ადამიანთა მუშაობის პირობები.

დღეს უკვე ბევრი რამ გაკეთდა დახუოულ რეჟიმზე სადნობი ღუმელების გადასაყვანად. და მარტო ამან უკვე ბევრად გაუმჯობესა მეტალურგთა მდგომარეობა. გასული წლის დამლევიდან კი ქარხანაში თანდათან დგება მწყობრში გაზსაწმენდი დანადგარები. ყოველივე ამან სულ ცოტა სამნარი მოგება მოგვცა. ჯერ ერთი, მნიშვნელოვნად გაიზარდა შრომის ნაყოფიერება. მეორე, მტკიცე საძირკველი ჩაეყარა ქალაქის ატმოსფეროს გაუუჯეანების თავიან აცილების პრობლემის გადაჭ-

გ. კოლგინი,
საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის მდივანი.

□

რას, და მესამე, საწმენდი დანადგარები იქნერენ მნგანუმის უფვრილეს, ამასთან საკმაოდ მაღალხარისხოვან მტვერს, რომლის მეორეული გამოყენება ქარხნას მისცემს მეტად სოლიდურ ეკონომიურ ეფექტს.

ასეთი მაგალითები შეიძლება მოვიყვანოთ სახალხო მეურნეობის ყველა სხვა დარგში. ისინი სულ უფრო დამახასიათებელი ხდება სოციალისტური საქართველოს ცხოვრებაში. რესპუბლიკაში ყოველწლიურად მრავალი მილიონი მანეთი ხმარდება შრომის პირობების გაუმჯობესებას და მის დაცვას, შრომელთა უზრუნველყოფას სპეცტანსაცმლითა და საწარმოო. პროცესების მავნე ზეგავლენისგან დაცვის სხვა საშუალებებით. რესპუბლიკის საწარმოები სულ უფრო მეტად აღჭურვება უახლესი მანქანებით, მექანიზმებით, ხელსაწყოებით, აპარატურით, რომლებიც განკუთვნილია მომუშავეთა უსაფრთხოების ასამაღლებლად.

ცნობილია, მაგალითად, რომ საქართველო ჩვენს ქვეყანაში ჩაის ერთ-ერთი ძირითადი მიმწოდებელია, ო	g ის ნრის საიდუმლოება, რომ ჩაის ფოთლის კრეფა შრომატევადია, რომ მეჩაიეები სეზონურად სიძნელეებს აწყდებიან. ახლა პლანტაციებში მუშაობენ ჩაის საკრეფი მანქანები, რომლებმაც შესამჩნევად შეამსუბუქეს ადამიანთა შრომა. მაგრამ, სამწუხაროდ, ჯერჯერობით ამ პრობლემას ბოლომდე გადაჭრილად ვერ მიეჩინეკენ. მთის ციცაბო ფერდობებზე, რომლებიც ესოდენ დამახასიათებელია საქართველოს რელიეფისათვის, მანქანებით ჩაის ვერ მოკრეფ. მაშ სად ვეძებთო გამოსავალი ამ მდგომარეობიდან? იქმნება ჩაის საკრეფი ხელის აპარატები, რომლებითაც ვაიარაღებთ მეჩაიეებს.

ამ და სხვა ღონისძიებათა განხორციელებაში პარტიულ ორგანიზაციებთან ერთად აქტიურად მონაწილეობენ პროფკავშირები. სამეურნეო ორგანიზაციებთან ერთად ისინი ბევრს აკეთებენ წარმოების კულტურის ამაღლებისათვის: წყობენ დათვალიერებებს და კონკურსებს, ნერგავენ შრომის მეცნიერულ ორგანიზაციას, მნიშვნელოვნად გაძლიერდა უსაფრთხოების ტექნიკისა და საწარმოო სანიტარიის ნორმებისა და წესების შესრულების კონტროლი.

მეცხრე ხუთწლედის წლებში რესპუბლიკის საწარმოებმა და ორგანიზაციებმა შეიმუშავეს და განახორციელეს შრომის დაცვის გაუმჯობესებისა და სანიტარიულ-გასაჯანსაღებელ ღონისძიებათა კომპლექსური გეგმები. ბევრი ვაი-სამეურნეო ხელმძღვანელი ზოგჯერ ივიწყებს ან უბრალოდ უგულებელყოფს საკადრეერობოებს, ვასახლებელს, სამზადეებს, რადგან არსებითად არ მიიჩნია ისინი. და თუმცა ჯერ არ შეგვძლია ამის მტკიცება, თითქოს რესპუბლიკაში მოლიანად გადაჭრილი იყოს „საყოფაცხოვრებო სათავსების“ პრობლემა, მაინც უნდა აღვნიშნოთ, რომ კომპლექსური გეგმების შესაბამისად აშენდა და რეკონსტრუირებულია ათიათასობით კვადრატული მეტრი საკადეერობო სათავსები, მოეწყო ათასობით საშხაპე და პირსაბანი.

საქართველოში არის ნათლობა საწარმო, რომლებიც უკვე რამდენიმე წელია ისე მუშაობენ, რომ არც ერთი უბედური შემთხვევა არ ჰქონიათ. მათ შორის უნდა დავასახელოთ თბილისს № 1 ავეჯის ფაბრიკა, ქობულეთის ბამბასაწმენი ფაბრიკა, ზუგდიდისა და ხობის საკონსერვო ქარხნები. მთლიანად რესპუბლიკაში მეცხრე ხუთწლედის მანძილზე საწარმოო ტრავმატიზმი 31 აროცენტით შემცირდა.

მაგრამ მუშაობის კარგი პირობები მარტო უსაფრთხოების ტექნიკის წესების შესრულებასა და შრომის დაცვაზე როდია დამოკიდებული. ბევრს წყვეტს სამუშაო ადგილის ორგანიზაცია, მასალებისა და დეტალების დროული და რაციონალური მიწოდება, საკირო ინსტრუმენტით უზრუნველყოფა, მუშის მიერ მის წინაშე დასახული ამოცანის ნათელი გაგება, სამრეწველო ესთეტიკა, მშრომელთა კვებისა და დასვენების კარგი ორგანიზაცია და ბევრი, ბევრი სხვა.

რესპუბლიკაში ბევრია ისეთი საწარმო, რომელთა ადმინისტრაციას, პარტიულ და პროფკავშირულ ორგანიზაციებს ესმით შრომის პირობების გაუმჯობესების ამოცანის კომპლექსურად გადაწყვეტის დიდი მნიშვნელობა. ამ ამოცანებისადმი სწორი მიდგომის მაგალითად შეიძლება დავასახელოთ თბილისის გ. დიმიტროვის სახელობის საავიაციო ქარხანა. აქვე უნდა ითქვას, რომ ეს არის რესპუბლიკის ერთ-ერთი პირველი საწარმო, სადაც შეიმუშავეს კოლექტივის სოციალური განვითარების პროგრამა, რომელსაც შემდეგ მზარი დაუჭირეს და გაავრცელეს საქართველოს მთელ რიგ სხვა საწარმოებში.

ბევრი რამ გაკეთდა შრომის კარგი პირობების შესაქმნელად თბილისის ს. მ. კიროვის სახელობის ჩარხსაშენებელ ქარხანაში, რუსთავის ქიმიურ, ქუთაისის საავტომობილო ქარხნებსა და რესპუბლიკის სხვა საწარმოებში.

როცა შრომის ჩინებული პირობების შექმნაზე ვლაპარაკობთ, ამ პრობლემას უნდა ვუდგებოდეთ არა მარტო ტექნიკური, საწარმოო, წმინდა მატერიალური თვალსაზრისით. ჩვენი აზრით, არანაკლებ მნიშვნელოვანია ამ საქმის ზნეობრივი, მორალური მხარე, ჩვენ ვალდებული ვართ ვიზრუნოთ იმისათვის, რომ თვითეულ მშრომელს ნათლად ჰქონდეს წარმოდგენილი თავისი ადგილი შრომითს პროცესში, იცოდეს, რას აკეთებს და რამდენი რამ არის მისგან დამოკიდებული. იგი ყოველთვის და ყველგან უნდა ვრძნობდეს, რომ მის შრომას პატივს სცემენ და აფასებენ. ჩვენ არ ვაკნინებთ მუშაკის მატერიალური წახალისების მნიშვნელობას და ამ შემთხვევაში მხედველ ლ ო ბ ა ში გვაქვს ჯეროვანი დამოკიდებულება ადამიანისადმი, რომლის ხელით იქმნება მთელი საზოგადოებრივი დოვლათი. ასეთი დამოკიდებულება ადამიანებს მატებს ენერგიას, უნერგავს საკუთარი ძალების რწმენას, აძლიერებს მისწრაფებას შემდგომი სრულყოფისადმი. ჯანსაღი ზნეობრივი ატმოსფეროს შექმნა კოლექტივში წარმატების გარანტიაა.

ამის დასადასტურებლად შეიძლება დავასახელოთ რუსთავის მეტალურგიული ქარხნის მაგალითი. რამდენიმე წლის წინათ რესპუბლიკის უდიდესი, მაგრამ დიდი ხნის მანძილზე ჩამორჩენილი საწარმოდან წასვლა დაიწყეს კვალიფიციურმა მუშებმა. რაღაც ორ თვეში მშობლიურ კოლექტივს გამოემშვიდობა ხუთასამდე გამოცდილი მეტალურგი. წინასწარ უნდა ვთქვათ, რომ შემდგომში მათი უმრავლესობა ქარხანას დაუბრუნდა და დღესაც წარმატებით მუშაობს. რა იყო მასობრივი დანადობის მიზეზი? პასუხი ამ კითხვაზე, რა თქმა უნდა, არ შეიძლება ერთმნიშვნელობანი იყოს. აქ თავისი როლი შეასრულეს პარტიის თბილისის საქალაქო კომიტეტის შესახებ სკკპ ცენტრალური კომიტეტის დადგენილებაში აღნიშნულმა პარტიულ ხელმძღვანელობაში დაშვებულმა სერიოზულმა ხარვეზებმა და შეცდომებმა, რომლებმაც რესპუბლიკაში, კერძოდ, გამოიწვიეს მუშათა პროფესიების პრესტიჟის დაცემა. რა თქმა უნდა, იყო საკუთარი, შიდასაქარხნო მიზეზებიც — გულგრილი დამოკიდებულება ადამიანებისადმი, ხელფასის შემცირება, ფორმალიზმი აღმზრდელობითს მუშაობაში.

როცა რესპუბლიკაში გაიშალა ბრძოლა ნეგატიურ მოვლენებთან, რუსთავის მეტალურგიული ქარხნის კოლექტივი განზე არ დარჩენილა. აქ ბოლო მოუღეს მუშა კაცის საჭიროებებისადმი გულგრილ დამოკიდებულებას და შრომელმა ადამიანმა ცხადყო, რისი უნარიც აქვს. მოკლე ხანში ქარხანამ დაძლია დიდი ხნის ჩამორჩენა, ქვეყნის მონათესავე საწარმოთა შორის მოწინავეთა რიგებში ჩადგა.

ამას წინათ რუსთავის მეტალურგებმა თვითონვე გამოიჩინეს ახალი პატრიოტული თაოსნობა — წამოაყენეს წინადადება, რომ კაჩაღიდეს ბრძოლა შრომითი კოლექტივის მაღალი ორგანიზებისათვის, რომ დაიწყოს მეტო�g ყოველგვარი ანტისაზოგადოებრივი მოვლენების წინააღმდეგ, ყველგან და ყველაფერში დამყარდეს სანიმუშო წესრიგი და დისციპლინა. რუსთავის მეტალურგთა მაგალითით საბრძოლო ლაშქრობა მეათე ხუთწლედის დიდი მიღწევებისათვის დაიწყო რესპუბლიკის მთელმა მუშათა კლასმა, ყველა შრომელმა. ეს ბრძოლა მათ სამართლიანად მიიჩნიათ თავიანთი მუშური მამაცობის საქმედ, თავიანთი პრესტიჟის საქმედ.

მაგრამ შეცდომა იქნებოდა გვეფიქრა, თითქოს ამ სფეროში უკვე ყველაფერი კარგად იყოს. ჩვენ სულაც არ მიგვანია, რომ მოხდა შრომითი კოლექტივების საჭიროებებისა და მოთხოვნილებებისაკენ სრული და მკვეთრი შემობრუნება. სკკპ ცენტრალური კომიტეტის დადგენილება შემთხვევით როდი გვისახავს ამოცანას, რომ ვიბრძოლოთ ბიუროკრატიზმის, უპასუხისმგებლობის, შრომელთა მოთხოვნილებებისა და საჭიროებებისადმი უყურადღებობის გამოვლინებათა წინააღმდეგ. ჯერ კიდევ გვხვდება სამეურნეო ხელმძღვანელები, რომლებსაც ავიწყდებათ, რომ გეგმებს ასრულებენ შრომელი ადამიანები და ასრულებენ ადამიანებისათვის და უგულებელყოფენ მათს ინტერესებს, ხოლო პარტიული და პროფკავშირული ორგანიზაცია ყოველთვის სკადრის პასუხს როდი აძლევენ უსულგულობის ასეთ გამოვლინებას, არ იჩენენ სათანადო პრინციპულობასა და მომთხოვნელობას კოლექტივების ცხოვრების მომწიფებულ საკითხთა გადაჭრის დროს. ალბათ, სწორედ ამით აიხსნება, რომ მთელ რიგ საწარმოებში ჯერ კიდევ დიდია კადრების დინაობა, დაბალია შრომისა და საწარმოო დისციპლინა და, როგორც ყოველივე ამის შედეგი, დაბალია ეკონომიური ეფექტიანობა.

საქართველოს მშრომელებმა წარმატებით დაიწყეს მეათე ხუთწლედი. ახალი ხუთწლედის პირველი წლის განვლილი თვეების გეგმა შესრულდა მნიშვნელოვანი გადაჭარბებით მთავარი ტექნიკურ-ეკონომიური მაჩვენებლების მიხედვით. დავალების გადამეტებით წარმოებულია ათეულმილიონობით მანეთის პროდუქცია. წინ არის ახალი, უფრო პასუხსაგები მიჯნები. და იმისათვის, რომ უფრო მალე მივაღწიოთ ამ მიჯნებს, უნდა შეგვქმნათ დიდმწარმოებლური და მაღალხარისხოვანი შრომის ყველა პირობა. რესპუბლიკის პარტიული ორგანიზაცია ყოველ ლონეს იხმარს დასახული მიზნის მისაღწევად.

„ბრძოლა“, 17 ივლისი.

გ. ჰუსაკის ჩამოსვლა საბჭოთა კავშირში

სკკპ ცენტრალური კომიტეტის მოწვევით 16 ივლისს საბჭოთა კავშირში დასასვენებლად ჩამოვიდა ჩეხოსლოვაკიის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივანი, ჩეხოსლოვაკიის სოციალისტური რესპუბლიკის პრეზიდენტი გ. ჰუსაკი.

(საკდესი).

სამხრეთის ოკეანეში — ერთად

ლენინგრადი, 16 ივლისი. (საკდესის კორ.). დღეს საბჭოთა და ამერიკელმა პოლარულმა მკვლევარებმა ლენინგრადში ხელი მოაწერეს მემორანდუმს სამხრეთის ოკეანისა და ანტარქტიკული ზღვების ერთობლივი კვლევის შესახებ. დოკუმენტი ითვალისწინებს, კერძოდ, რომ უკვე მომავალ ანტარქტიკულ ზაფხულში მოეწყობა ორი ქვეყნის სამეცნიერო-კვლევითი ხომალდების ნაოსნობა საერთო სამეცნიერო პროგრამით. გეგმ „პროფესორ ზუბოვის“ ექსპედიცია შეისწავლის ოკეანის აკვატორიას ანტარქტიდასა და ავსტრალიას შორის. ამერიკის ხომალდი „თომას ტომპსონი“ კი — დრეიკის სრუტეს. ამასთან ორივე გემზე იქნებიან საბჭოთა და ამერიკელი მეცნიერების ჯგუფები.

მომავალი ერთობლივი კვლევა, განაცხადა არქტიკული და ანტარქტიკული ინსტიტუტის დირექტორმა, სოციალისტური შრომის გმირმა ა. ფ. ტრეშნიკოვმა, თავისებური მზადება იქნება გლობალური ატმოსფერული პროცესების შესწავლის საერთაშორისო პროგრამისათვის, რომელიც 1979 წლიდან იწარმოებს მსოფლიოს ათობით ქვეყნის მეცნიერული ჯგუფების მონაწილეობით.

ავსტრალიის პრემიერ-მინისტრის მოადგილე საქართველოში

16-17 ივლისს საქართველოში იყო ავსტრალიის პრემიერ-მინისტრის მოადგილე, ეროვნული რესურსებისა და საგარეო ვაჭრობის მინისტრი ჯ. დ. ანტონი. მოგზაურობაში მას ახლდნენ სსრ კავშირში ავსტრალიის ელჩი დ. პლიმსოლი, საგარეო ვაჭრობის მინისტრის მოადგილე ფ. ჰ. მაკეი, ეროვნული რესურსების მინისტრის მოადგილე ჯ. სკალი, ავსტრალიის მოსკოვის საელჩოს სავაჭრო მრჩეველი ბ. ჯ. ჰეინი.

ავსტრალიის სახელმწიფო მოღვაწეებთან ერთად იყვნენ სსრ კავშირის საგარეო ვაჭრობის მინისტრის მოადგილე ნ. ნ. სმელიანკი, ნუსტრალიაში სსრ კავშირის სავაჭრო წარმომადგენელი ა. გ. ტიხონოვი, ეკონომიური და სამეცნიერო-ტექნიკური თანამშრომლობის სამთავრობათშორისო კომისიის საბჭოთა ნაწილის პასუხისმგებელი მდივანი ვ. ნ. ჩეკლინი.

ავსტრალიი ს პრემიერ-მინისტრის მოადგილე და მისი თანმხლები პირები გაეცნენ საქართველოს ცხოვრებას, იყვნენ მარნეულის რაიონში, სადაც დათვალიერეს საკონტეინერო პნევმოტრანსპორტის სამრეწველო დანადგარი „ლენინ-1“, რომელიც განკუთვნილია 2,2 კილომეტრზე — კარიერიდან რუსპუბლიკის მეღონრაციისა და წყალთა მეურნეობის სამინისტროს რკინაბეტონის ნაკეთობათა ქარხნის პოლიგონამდე — მილსადენით ინერტული საშენი მასალების მიწოდებისათვის.

მსოფლიო პრაქტიკაში ეს პირველი დანადგარი საქართველოს მელიორაციისა და წყალთა მეურნეობის სახელმწიფო საპროექტო ინსტიტუტის სპეციალისტთა ჯგუფმა შექმნა რუსეთის ფსერ „ტრანსპროგრესს“ სპეციალური საკონსტრუქტორო ბიუროს თანამშრომლებთან ერთად.

ჯ. დ. ანტონიმ დაწვრილებით გაიმიკითხა პნევმომატარე ბ ლ ი კონსტრუქცია. მას, კერძოდ, უთხრეს, რომ მისი გამტარუნარიანობა წელიწადში 640 ათას ტონა ფხვიერ ტვირთს უდრის. ავტოტრანსპორტით გადაზიდვას თა ნ შედარებით ტვირთის ტრანსპორტირება 5-ჯერ უფრო იაფი ჯდება.

ავსტრალიის პრემიერ-მინისტრის მოადგილეს უთხრეს, რომ დანადგარის ლიცენზია შეისყიდა იაპონიის დიდმა ფირმამ „სუმატომომ“ და ახლა ლიცენზიის შეძენის თაობაზე წარმოებს მოლაპარაკება გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის, სწორაგეთისა და იტალიის ბეჯრ ფირმასთან.

ჯ. დ. ანტონიმ აღნიშნა, რომ პნევმომატარებელი ბრწყინვალე საინჟინრო ჩანაფიქრს განასახიერებს და რაც განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია, თქვა მან, მისი გამოყენება გამორიცხავს გარემოს გაჭუჭყიანებას გამონაბოლქვი გაზებით.

პნევმომატარებლ ი ს დათვალიერების დროს ავსტრალიის მთავრობის მეთაურის მოადგილესთან ერთად იყვნენ საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის პირველი მოადგილე, რესპუბლიკის საგარეო საქმეთა მინისტრი შ. დ. კიკნაძე, რესპუბლიკის მელიორაციისა და წყალთა მეურნეობის მინისტრი გ. ს. ქობულია, საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოში სსრ კავშირის საგარეო ვაჭრობის სამინისტროს რწმუნებული რ. ს. ელიგულაშვილი, რესპუბლიკის საგარეო საქმეთა მინისტრის მოადგილე თ. ნ. გორდელაძე და სხვა ოფიციალური პირნი.

ავსტრალიის პრემიერ-მინისტრის მოადგილეს, ეროვნული რესურსებისა და საგარეო ვაჭრობის მინისტრს საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს სახელით საღილი გაუმართეს. (საინფორმ).

მიფრენავს „კოსმოს-841“

1976 წლის 15 ივლისს საბჭოთა კავშირში გაუშვეს დედამიწის მორიგი ხელოვნური თანამგზავრი „კოსმოს-841“.

თანამგზავრზე დადგმული სამეცნიერო აპარატურა განაგრძობს კოსმოსური სივრცის კვლევას.

აკადემიკოსი ნიკოლოზ ივანეს-ძე მუსხელიშვილი

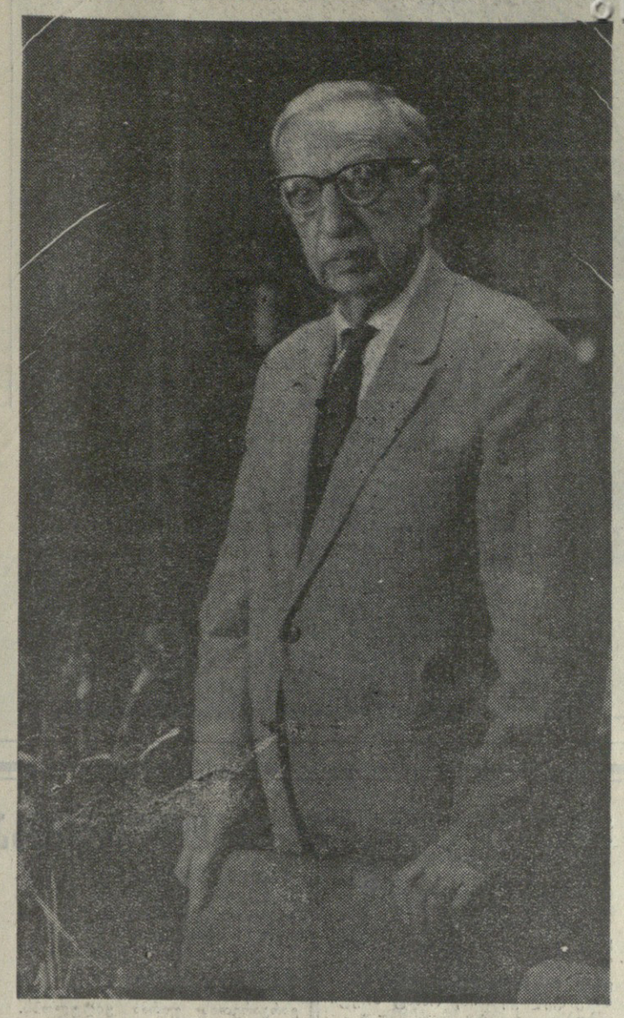

საბჭოთა და მსოფლიო მეცნიერებამ მძიმე დანაკლისი განიცადა. 15 ივლისს 85 წლის ასაკში გარდაიცვალა გამოჩენილი საბჭოთა მეცნიერი, მეცნიერების ნიჭიერი ორგანიზატორი და თვალსაჩინო საზოგადო მოღვაწე, სოციალისტური შრომის გმირი, სსრ კავშირის სახელმწიფო პრემიების ლაურეატი, საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის ერთ-ერთი დამაარსებელი, მისი პირველი და ოცდაათ წელზე მეტი ხნის განმავლობაში უცვლელი პრეზიდენტი, რესპუბლიკის მეცნიერებათა აკადემიის საპატიო პრეზიდენტი, საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის თბილისის მათემატიკის ინსტიტუტის დირექტორი, აკადემიკოსი **ნიკოლოზ ივანეს-ძე მუსხელიშვილი.**

ნ. ი. მუსხელიშვილი დაიბადა 1891 წლის 16 თებერვალს ქალაქ თბილისში, სამხედრო ინჟინრის ოჯახში. საშუალო განათლება მიიღო თბილისში, უმაღლესი — პეტერბურგის უნივერსიტეტში, რომლის ფიზიკა-მათემატიკის ფაკულტეტი დაამთავრა 1914 წელს „გამოყენებითი მათემატიკის“ სპეციალობით. 1915 წელს სადიპლომო ნაშრომის წარდგენის შემდეგ ნ. ი. მუსხელიშვილი დატოვეს თეორიული მექანიკის კათედრაზე პროფესორის წოდებისათვის მოსამზადებლად.

1917 წელს ნ. ი. მუსხელიშვილი აირჩიეს პეტროგრადის უნივერსიტეტის მექანიკის კათედრის ასისტენტად, შემდეგ კი მასწავლებლად. 1915-1920 წლებში იგი ასწავლიდა ავრეთვე პეტროგრადის სხვა უმაღლეს სასწავლებლებში.

1920 წელს ნ. ი. მუსხელიშვილი დაბრუნდა მშობლიურ ქალაქში, რათა სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობა განეგრძო, როგორც ახლად დაარსებული თბილისის უნივერსიტეტის დოცენტს. აქ იგი მათემატიკოსთა პატარა ჯგუფთან ერთად საძირკველს უყრიდა უმაღლეს მათემატიკურ განათლებას საქართველოში. 1922 წელს ნ. ი. მუსხელიშვილმა პროფესორის წოდება მიიღო და დაუცხრომლად იღვწოდა მათემატიკისა და მოძავნავე დისციპლინების სწავლების ორგანიზაციისათვის. 1926 წლიდან იგი ჯერ უნივერსიტეტის პოლიტექნიკური, შემდეგ კი ფიზიკა-მათემატიკის ფაკულტეტების დეკანი იყო. 1928—1930 წლებში იგი მუშაობდა პოლიტექნიკური ინსტიტუტის პრორექტორად, რომელიც 1928 წელს გაიხსნა თბილისში მისი აქტიური მონაწილეობით. ამასთან ნ. ი. მუსხელიშვილი თითქმის ნახევარი საუკუნის მანძილზე უნივერსიტეტში ხელმძღვანელობდა მის მიერ შექმნილ თეორიული მექანიკის კათედრას. 1933 წელს ნიკოლოზ ივანეს-ძე მუსხელიშვილის ინიციატივით თბილისის უნივერსიტეტში შეიქმნა მათემატიკის ინსტიტუტი.

ოცდაათიანი წლების დამდეგს ნ. ი. მუსხელიშვილი დიდ ენერგიას ახმარს რესპუბლიკაში სამეცნიერო დაწესებულებათა ორგანიზაციას. 1933 წლიდან იგი მუშაობს სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის ამირკავკასიის ფილიალის საქართველოს განყოფილებაში, რომელიც 1935 წელს გარდაიქმნა სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის საქართველოს ფილიალად და აქტიურად მონაწილეობს გეოფიზიკისა და სხვა ინსტიტუტებისა და სამეცნიერო დაწესებულებათა ორგანიზაციაში. შემდეგ დაახლოებით 35 წლის განმავლობაში სიცოცხლის უკანასკნელ წუთამდე ნ. ი. მუსხელიშვილი იყო საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის ს. ა. რაზმაძის სახელობის მათემატიკის ინსტიტუტის დირექტორი.

1935—1938 წლებში ნ. ი. მუსხელიშვილი სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის საქართველოს ფილიალის თავმჯდომარის მოადგილე, 1938—1941 წლებში — მისი თავმჯდომარეა, ხოლო 1941 წლიდან საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის დაარსების მომენტიდან, იგი აირჩიეს რესპუბლიკის მეცნიერებათა აკადემიის ნამდვილ წევრთა პირველ შემადგენლობაში და მის პირველ პრეზიდენტად. ამ პოსტზე იგი უცვლელად მუშაობდა 1972 წლამდე, როცა მაღლიერმა მეცნიერულმა საზოგადოებრიობამ ნ. ი. მუსხელიშვილი აირჩია საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის საპატიო პრეზიდენტად.

1933 წელს ნ. ი. მუსხელიშვილი აირჩიეს სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტად, ხოლო 1939 წელს — ნამდვილ წევრად. ამასთან თითქმის ოცდაათი წლის მანძილზე იგი სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდიუმის წევრი იყო. მრავალი წლის მანძილზე იგი ლენინური პრემიების კომიტეტის წევრი, უმაღლესი საატესტაციო კომისიის წევრია, 1966 წელს იგი აირჩიეს ხომხეთის სსრ მეცნიერებათა აკადემიის საპატიო წევრად.

1956 წლიდან, როცა შეიქმნა სსრ კავშირის თეორიული და გამოყენებითი მექანიკის ეროვნული კომიტეტი, ნ. ი. მუსხელიშვილი მისი თავმჯდომარე იყო. მისი აქტიური სამეცნიერო-საზოგადოებრივი მოღვაწეობისა და დიდი სამეცნიერო ავტორიტეტის აღიარება იყო ავრეთვე მისი არჩევა გამოყენებითი მექანიკის კონგრესების საერთაშორისო კომიტეტის წევრად 1956 წელს, თეორიული და გამოყენებითი მექანიკის საერთაშორისო კავშირის ბიუროს წევრად 1960 წელს. ნ. ი. მუსხელიშვილი იყო ბულგარეთის, პოლონეთის, გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის მეცნიერებათა აკადემიების საზღვარგარეთელი წევრი და ბევრი სხვა საერთაშორისო სამეცნიერო საზოგადოების წევრი.

ნ. ი. მუსხელიშვილის კალამს ეკუთვნის მრავალრიცხოვანი სამეცნიერო შრომები დრეკადობის მრტყელი თეორიის, არაერთგვაროვანი ძელების გრეხვისა და ღუნვის თეორიის, სინგულარული ინტეგრალური განტოლებების თეორიის, პოტენციალის თეორიისა და ანალიზური ფუნქციების სასაზღვრო ამოცანების და სხვა პრობლემებზე. ერთ-ერთმა პირველმა მან გამოიყენა კომპლექსური ცვლადის ფუნქციათა თეორია დრეკადობის თეორიის ამოცანების ამოსახსნელად. იმ მეთოდების უნიკალობამ, რომლებიც ნ. მუსხელიშვილმა განავითარა და ახლა ფართოდ იყენებენ თანამედროვე მექანიკასა და მათემატიკაში, მის მიერ მიღებულმა სრულყოფილმა ფუნდამენტურმა შედეგებმა, მისი შრომები კლასიკური გახდეს მისსავე სიცოცხლეში. სტუდენტთა ბევრი თაობა აღიზარდა თეორიული მექანიკისა და ანალიზური გეომეტრიის სახელმძღვანელოებით, რომელთა ავტორია ნ. ი. მუსხელიშვილი. ამ სახელმძღვანელოებში, რომლებიც გამოირჩევა აზრის უაღრესად ნათელი და დასრულებული ჩამოყალიბებით, შეტანილია დრეკადობის თეორიისა და სინგულარული ინტეგრალური განტოლებების თეორიის ამოცანათა ამოხსნის ბევრი ფორმულა, რომლებიც ნ. ი. მუსხელიშვილმა შექმნა. მისი ფუნდამენტური მონოგრაფიები „დრეკადობის მათემატიკური თეორიის ზოგიერთი ძირითადი ამოცანა“ და „სინგულარული ინტეგრალური განტოლებები“ რამდენჯერმე გამოიცა სსრ კავშირში და საზღვარგარეთ. მონოგრაფიები შეიცავენ ავტორის მიერ ზუსტი კვლევის შედეგად მიღებულ ის ამოცანათა ეფექტიან ამოხსნას, რომლებსაც თავი ვერ გაართვა ბევრმა მათემატიკოსმა. უცხო ენებზე ნათარგმნი ეს ნაშრომები ფართოდ ცნობილია სპეციალისტებს შორის, როგორც ფასდაუდებელი დამხმარე სახელმძღვანელოები. ისინი მაგიდის წიგნებად იქცა უნივერსიტეტებში, სამეცნიერო-კვლევითის ინსტიტუტებში, გაანგარიშების ბიუროებში, ყველგან, სადაც მუშაობენ გამოყენებითი მათემატიკისა და მექანიკის დარგში.

ნ. ი. მუსხელიშვილის თვალსაჩინო მეცნიერული მიღწევები საბჭოთა მეცნიერების ნიამაყეა. მის მეცნიერულ იდეებსა და მის მიერ შექმნილ მეცნიერულ მიმართულებებს ავითარებენ აკადემიკოსის მრავალრიცხოვანი მოწაფეები და მომდევრები როგორც ჩვენს ქვეყანაში, ისე საზღვარგარეთ.

უდიდესია ნ. ი. მუსხელიშვილის დამსახურება საქართველოს სამეცნიერო დაწესებულებათა შესულის ორგანიზაციაში — მისი აქტიური მონაწილეობით შეიქმნა საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემია. სამეცნიერო

მშვიდობისათვის, განიარაღებისათვის!

ოლიმპიადა გაიხსნა!

monréal76

მონრეალი, 17 ივლისი. (საკადესის სპეც. კორესპონდენტები ბ. ბუხოვცევი, გ. ხაჩკოვანიანი, ი. ხრომოვი).

დღეს დილით მონრეალმა რომ გაიღვიძა, უკვე მთელ მსოფლიოში იყო სახელგანთქმული. „ოლიმპიადა-76"-ის პრეს-ცენტრში ათობით ქვეყნიდან მოსული გაზეთების პირველ გვერდებზე გამეფებულია სამი სიტყვა: „მონრეალი: ოლიმპიადა იხსნება!" ამ მოვლენას მიეძღვნა ტელევიზიისა და რადიოს ყველა დილის გადაცემა. კომენტატორები ხაზს უსვამენ მოსკოვიდან მიღებულ ცნობას, რომ სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალურმა მდივანმა ლ. ი. ბრეჟნევმა წერილი გაუგზავნა საერთაშორისო ოლიმპიური კომიტეტის წევრებს, XXI ოლიმპიური თამაშების საორგანიზაციო კომიტეტსა და მონაწილეებს. განსაკუთრებით აღინიშნება, რომ ეს წერილი მოვიდა ქვეყნიდან, რომელსაც არაერთგზის დაუდასტურებია ოლიმპიური იდეალების, მშვიდობისა და მეგობრობის იდეების ერთგულება, იმ ქვეყნიდან, რომელიც ოთხი წლის შემდეგ უმასპინძლებს XXII ოლიმპიადის მონაწილეებს.

...ოლიმპიადა გაიხსნა 22 საათზე მოსკოვის დროით. აქ კი შუადღე იყო, საზეიმო დღის შუადღე. სწორედ ასე — ალმებით, სხვადასხვა ენებზე დაწერილი ტრანსპარანტებით, სასულე ორკესტრებით შეხვდა მონრეალი XXI ოლიმპიური თამაშების გახსნას.

დილიდანვე მთავარი ოლიმპიური სტადიონისაკენ მოდიოდა ათასობით ადამიანი — აქაურები და მთელი მსოფლიოდან ჩამოსული სტუმრები. სპეციალური ავტობუსებით სტადიონთან მივიდნენ ჩვენი ტურისტებიც. აქ ძალიან ბევრი საბჭოთა ტურისტი ჩამოვიდა. გუშინ, მაგალითად, თბილისიდან „ბიხეილ კალინინმა" ნავსადგურში მოიყვანა ჩვენი ქვეყნის ბევრი ქალაქიდან წამოსული ახალგაზრდა ტურისტთა მორიგი რაზმი.

15 საათის მონრეალის დროით. საყვირების ხმა ტრადიციული სიგნალი იყო დელეგაციათა საზეიმო მარშის დაწყებისა, რომელსაც, როგორც ყოველთვის, წინ უძღოდნენ ოლიმპიური თამაშების საბრძოლოს საბერძნეთის წარმომადგენლები. თვითეულ დელეგაციას ტრიბუნები მქუხარე ტაშით ხვდებიან. როცა მწვანე მოდნის უდიდესი ნაწილი ოლიმპიელთა მწყობრმა რიგებმა დაფარეს, საბჭოთა კავშირის წარმომადგენელთა რიგიც დადგა.

სსრ კავშირის სახელმწიფო ალამი მოჰქონდა ნიკოლოზ ბალბომინს — მსოფლიოს ორგზის ჩემპიონს კლასიკურ ჭიდაობაში.

გუშინ საბჭოთა ოლიმპიურ გუნდს ჯაცნეს სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის ლ. ი. ბრეჟნევის წერილი.

სპორტსმენებმაც და მწვრთნელებმაც, რომლებსაც ვუსაურეთ ასპარეზობის გახსნის საზეიმო მარშის დაწყებამდე, აღნიშნეს, რომ ლ. ი. ბრეჟნევის წერილი ახალ ძალას მატებს საბჭოთა ათლეტებს.

...პარადი დამთავრდა. ოლიმპიელებს მიესალმა საერთაშორისო ოლიმპიური კომიტეტის პრეზიდენტი ლორდი კილანინი. შემდეგ მიკროფონთან მივიდა ინგლისის დედოფალი ელისაბედ მეორე, რომელიც ფორმალურად კანადის სახელმწიფოს მეთაურია, და გახსნილად გამოაცხადა

ქუხს ქვემეხების სალუტი. სტადიონის ბილიკზე გამოჩნდა მორბენალი ოლიმპიური ჩირაღდნით, რომელსაც წილად ხვდა ბედნიერება „ბოლო" ყოფილიყო ოლიმპიურ „ცეცხლოვან ამანათრბენში", რომელიც ორი დღის წინათ დაიწყო ოტავის ფედერალური პარლამენტის შენობასთან.

კიდევ რამდენიმე წამი და ოვალურ თასში აინთო XXI ოლიმპიადის ცეცხლი. სპეციალური მოწყობილობა მას 50 მეტრ სიმაღლეზე აიტანს და იგი შუქურასავით გზას გაუნათებს სპორტსმენებს ოლიმპიადის 16-სავე დღეს. ოლიმპიადა გაიხსნა!

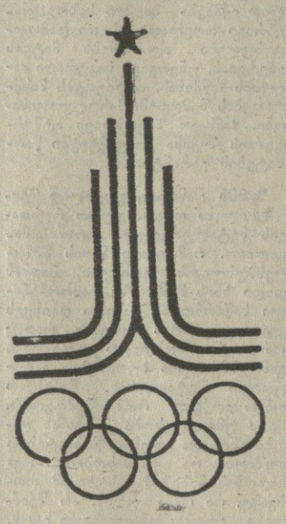

ამ დღეებში აფხაზეთში ყველგან აწერენ ხელს გამალებული შეიარაღების შეწყვეტისათვის, განიარაღებისათვის მშვიდობის მსოფლიო საბჭოს სტოკჰოლმის ახალ მოწოდებას.

მთიან სოფლებში მინდვრებისა და ფერმების ათასობით მშრომელმა ხელი მოაწერა ამ მოწოდებას.

გულრიფშის რაიონის მთიანი სოფლის წედელდის უხუცესმა მცხოვრებმა ნესტორ ხაინდრავამ, რომელმაც სამი ომის საშინელება გადაიტანა, პირველმა მოაწერა ხელი სტოკჰოლმის მოწოდებას მისთვის ღირსშესანიშნავ დღეს — დაბადების 96-ე წლისთავის დღეს.

სურათზე: ნესტორ ხაინდრავა ხელს აწერს მშვიდობის მსოფლიო საბჭოს სტოკჰოლმის ახალ მოწოდებას, რომელიც მას შინ მიუტანეს სასოფლო საბჭოს ხელმძღვანელობა საზოგადოებრივი კომისიის წევრმა, სასოფლო საბჭოს დეპუტატმა დონარა დვალმა (მარჯვნივ).

ი. ჰუხონელიძის ფოტო (საქინფორმის ფოტოქრონიკა).

ორმოცდაორი წლის წინათ, 1934 წელს „ლიტერატურული გაზეთის" 18 დეკემბრის ნომერში დაიბეჭდა მშვენიერი ლირიკული ლექსი „მამის კერასთან", რომლითაც საქართველოს ბავშვთა 1935 წლის შემოქმედებითი ოლიმპიადა გაიხსნა. მისი ავტორი იყო წალენჯიხელი მოსწავლე ვლადიმერ უბილავა. რამდენი ხანია მას შემდეგ გასულა და დღესაც საბალწლო ზარის რეკვასავით მესმის ხოლმე იმ ლექსის რამდენიმე სტრიქონი, მათ შორის: „მე სიხარული ძილშიც მამდერებს!..."

სამგრელოს მთიანეთში, ენგურის პირას მწყემსობაში წამოზიტული ბიჭი 1940 წელს უკვე საქართველოს მწერალთა კავშირის წევრია, ხოლო 1941 წელს, დიდი სამამული ომის მრისხანე დღეებში მოხალისედ მიდის შორეულ ფრონტზე...

ზოგიერთივით ბედნიერება როდი მხვდა წილად ვლადიმერს მეც შეეხვედროდი როგორც ჯარისკაცი ჯარისკაცს, მე სულ სხვა ფრონტზე ვიბრძოდი შაშხანით ხელში...

წალენჯიხელ ჰაბუკ პოეტს თავისი თაობის მრავალ თანამეგობართან ერთად არ დასცალდა დინჯად და დაბეჯითებით გაპყოლოდა ბოლომდე ქართული პოეზიის ფართო შარაგზას. ქალაქ ვოროშილოვგრადის მახლობლად დაიფერფლა მისი ახალგაზრდული სიცოცხლე გერმანელ ფაშისტებთან გაფფრთებულ ბრძოლაში...

მცირეოდენ ლექსებთან, ბალადებთან და ფრონტულ წერილებთან ერთად ვლადიმერს დარჩა აგრეთვე მცირე მოცულობის პოემა — „ტობავარჩხილი", რომელიც მეგრულად ვერცხლის ტბას ნიშნავს და რომელშიც აღწერილია კოლექტივიზაციის პირველი დღეები.

ხალხური გადმოცემით, ტობავარჩხილი წმიდათა-წმიდა, ხელშეუხებელ ტბას წარმოადგენდა. საკმარისი იყო ვინმე გაბედულებოდა, რომ წყლის დედოფალი განრისხებულიყო და წარღვნით წაელეკა მთელი მიდამო. კულაკთა კლასის წარმომადგენელს კოჩას ღრმად სწამდა სიმართლე ამ ლეგენდისა და, როცა ტბის ნაპირას იხილა კომკავშირელი მუყეესების პირველი ყარავი, გაოცებაში მოვიდა, შურისძიების ცეცხლით აღენთო და თავისი ყოფილი მოჯამაგირე თოფით დასჭრა, მაგრამ ჯახუს ხანჯალს ვერც ის გადაურჩა.

გაქრა ტობავარჩხილის ძველი ლეგენდა და იმ ლეგენდასთან გაბოროტებულ კოჩის სახსენებელიც. ცხრათვალა მზემ ძველივ ძველებურად იწყო კაშკაში ტობავარჩხილის მოწმენდილ ცაზე, კოლექტივის ჯოგიბს შეუერთდნენ ეკრძო მესაკუთრეთა ჯოგები და ტბის ნაპირებს ციდან ჩამოსულ ღრუბლებივით მოედინენ... პოემის ეს ადგილი ვლადიმერ უბილავას ძლიერი შთაგონებით აქვს დაწერილი...

წალენჯიხელ ჰაბუკს მთელი სულითა და გულით სურდა გაბედაროყო თავისი ქვეყნის დიდი მომავალი. ნაადრევად დაღუპული პოეტის ჯერ კიდევ ბავშვობისდროინდელი ეს მძაფრი სურვილი გამოთქმულია ლექსში „გამოღვიძება":

დილაა... მზიან ქვეყნის
მსახურად
მოვდივარ, გმირებს რომ
გავუსწორდე...

მიწიერი სილამაზისადმი ღრმა სიყვარულია გამოთქმული ლექსში „გაფრენა". რა უბრალოდ, მაგრამ რა მომხიბლავად გვეჩვენება ყოველივე ის, რასაც პოეტი ამბობს:

კავკასიონზე ავვარდით უცებ
და ღრუბლებივით მაღლა
მივცურავთ,
სხედან ჩვენს ქვემოთ მთანი
მოხუცნი
და საუბრობენ დარბაისლურად.
ცის უდაბნოში ურეოლა
ამიტანს.
წინ ქაოსია შებინდებული;
ძირს ვიხედებით
თვითმფრინავიდან
და იქ ქვეყანა ძევს
დედებული...

ბრწყინვალე ლექსია „პირველი ცეცხლი უშბაზე", რომელშიც ასახულია ჩვენი ალპინისტების გმირული გამარჯვებით დამთავრებული ლაშქრობა. აქვე მინდა დავასახელო მისი პუბლიცისტური შემართების ლექსი — „ესპანეთის ,ღამე". მასში განგაშით სავსე ასეთი სტრიქონებია —

ესპანეთის ფიჭვიანი ტყეები
ბანაკებად
ქცეულან ბრძოლის.
ბანაკებად ქცეულან
ბანაკებად
ბანაკებად ქცეულან
ბანაკებად...

ეს ლექსი გამოთქმულია ესპანეთის ფაშისტური ავაზაკობის, ინტერვენციის, ინტერნაციონალისტ-ებისადმი ბრალდებულ ბოროტ ენებთან ერთად ამ ბოროტ ენ